

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 120, ЧИСЛО 15, П'ЯТНИЦЯ, 12 КВІТНЯ 2013 РОКУ

1893

Vol. 120, No. 15, FRIDAY, APRIL 12, 2013

\$1.00

Юрія Луценка звільнено з ув'язнення

Юрій Луценко зі своєю родиною біля воріт виправної колонії. (Фото: УНІАН)

КИЇВ. – 7 квітня Президент України Віктор Янукович підписав указ про помилування чотирьох засуджених на різні терміни ув'язнення, серед них – і колишнього Міністра внутрішніх справ Юрія Луценка та колишнього Міністра охорони довкілля Георгія Філіпчука.

Отож минула неділя була першим днем Ю. Луценка на волі після більше як двох років ув'язнення.

Цей позитивний крок української влади ще того дня привітали Президент Європейського парламенту Мартін Шульц, Міністер закордонних справ Швеції Карл Більдт, Міністер закордонних справ Польщі Радослав Сікорський,

Міністер закордонних справ Литви Лінас Лінкевичус, експерт Європейського політичного центру Аманда Пол та інші відомі європейські політичні діячі.

„Ми схвалюємо, що Президент Янукович скористався своєю прерогативою у випадках з екс-міністром внутрішніх справ Юрієм Луценком та екс-міністром охорони довкілля Георгієм Філіпчуком. Це важливий крок української влади до вирішення проблем, що стосуються питання вибіркового правосуддя“, – говориться у спільній заяві віце-президента Європейської комі-

(Закінчення на стор. 2)

У столиці відбулося велике віче опозиції

КИЇВ. – Об'єднана опозиція в неділю 7 квітня вивела до пам'ятника Тарасові Шевченкові на протестне віче „Вставай, Україно!“ щонайменше 15 тис. осіб. Це наймасовіше віче після подібних акцій протесту у Вінниці, Львові, Івано-Франківську, Ужгороді, Тернополі та Чернівцях.

Учасники тримали в руках, окрім державних прапорів, прапори Всеукраїнського об'єднання „Свобода“, об'єднання опозиційних партій „Батьківщина“, партії УДАР, Конгресу українських націоналістів, Європейської партії.

Також було багато гасел з закликами скасувати несправедливу пенсійну реформу, провести вибори міського голови Києва й домогтися відставки Кабінету міністрів.

Присутні на вічу журналісти „Української правди“ оприлюднили телефонічне звернення до учасників київської акції „Вставай, Україно!“ колишнього Міністра внутрішніх справ України Юрія Луценка, який саме того дня, 7 квітня, вийшов з ув'язнення на волю.

„Я впевнений, що те, що сьогодні роблять провідники опозиції, тобто йдуть до людей і

закликають їх боронити свої права, – є найправильнішою політикою. Бо насправді політика робиться не в президентській адміністрації і не у Верховній Раді. Вона робиться на майданах. Ми так перемагали і ми так знову переможемо. Найбільше для людини важить свобода. Але дуже важливо відчувати, що на цій свободі ти не один. Дуже важливо, щоб ти на свободі відчував себе в колективі однодумців. Тому я щиро радий, що нарешті буду серед тих, хто так само, як і я, мріє про Україну демократичну, вільну і європейську“, – сказав Ю. Луценко.

Тим часом депутат з фракції Партії Регіонів Михайло Чечетов висловив припущення, що звільнення Ю. Луценка з тюрми істотним чином вплине на співвідношення сил всередині об'єднаної опозиції. „На тлі перших слів Луценка та його інтерв'ю на волі різко потьмяніли всі політичні зірки опозиції. Тому я думаю, що у стані „трьох богатирів“ – Яценюка, Тягнибока і Кличка – почнеться нервозність“, – сказав М. Чечетов.

(„Українська правда“)

НА ТЕМУ ДНЯ

В Україні йде до біди

Петро Часто

Як на нашу добре відому з історії українську нехить до консолідування здорових сил – навіть у боротьбі за святу справу, – то годі не тішитися, що тепер Україну, узурповану антиукраїнським режимом „регіоналів“, боронять в парламенті три партійні фракції „Батьківщини“. Та покищо ця нарешті об'єднана опозиція довела тільки те, що вона – проти злочинно несправедливої влади, але ще, на жаль, не довела, що цю владу вона спроможна змести з дороги.

Колись один поет, у відчаї від розпаношування зла у світі, написав: „Добро повинно бути з кулаками“. Розвиток останніх подій підтверджує всю рацію цих слів, бо поки опозиція спрямовує проти „регіоналів“ словесні громи та блискавки, вони практично тягнуть Україну все ближче до прірви, з якої не буде вороття.

На минулому тижні, 4 квітня, депутатська „регіональна“ більшість зібралася не в сесійній залі Верховної Ради, а в Будинку комітетів на вулиці Банковій і не допустила на цю „альтернативну сесію“ опозиційну меншість. Мовляв, поки ви ब्लюкуєте парламентську трибуну, ми собі спокійно перейдемо під інший дах, і 244 наших голосів вистачить для схвалення потрібних нам законопроектів. Дуже подібне на антиконституційний переворот, принаймні на його першу спробу. Нахабно порушено Регламент, який дозволяє переносити місце сесії тільки за рішенням усієї Верховної Ради і тільки у випадку запровадження в країні надзвичайного стану. Захитано парламентаризм, відкрито пряму дорогу до увічнення антинародного режиму.

Думки всіх незалежних експертів збігаються: діло йде до референдуму, запитання на якому будуть зформульовані в такий спосіб, що „регіонали“ дістануть бажані для них відповіді – схвалення курсу на обійми з Росією у її Митному союзі, надання російській мові статусу другої державної, зміну Конституції задля можливості обрання президента в парламенті, тобто задля „перемоги“ Віктора Януковича у 2015 році.

У країні панує відповідна до московських неоімперських потреб пропагандистська атмосфера: русифікація перевищує советські темпи і масштаби, нівечаться пам'ятники героям українських визвольних змагань, на адресу патріотичних депутатів і політиків чуються дико несправедливі звинувачення: „Фашисти!“, „Екстремісти!“.

Отож не може не виникнути розпачливе запитання: „А що ж опозиція?“. А нічого. Майже нічого, окрім безрезультатних знаків оклику. Опозиція не завадила україножерам повернути до життя варіант Конституції 1996 року, прийняти підлий „мовний закон“ Ківалова-Колесніченка, перетворити суд і прокуратуру в кишенькові структури президентської „сім'ї“, не завадила витіснити з великої політи-

(Закінчення на стор. 13)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ В Ю. Луценкові бачать посадника Києва

КИЇВ. — Депутат Верховної Ради від фракції УДАР Павло Різаник 7 квітня запропонував висунути экс-Міністра внутрішніх справ Юрія Луценка єдиним кандидатом від опозиції на виборах посадника Києва. Як говориться в повідомленні прес-служби депутата, „УДАР має намір пропонувати Ю. Луценка в посадники Києва“. За його словами, він вже звернувся до провідників опозиції депутатів Верховної Ради Віталія Кличка, Арсенія Яценюка та Олега Тягнибока з пропозицією висунути Ю. Луценка єдиним кандидатом від опозиції на пост голови Києва. („Кореспондент“)

■ Нове призначення С. Арбузова

КИЇВ. — Першого віце-прем'єр-міністра України Сергія Арбузова призначено національним координатором України з питань співробітництва в рамках Співдружності Незалежних Держав (СНД) і представником України в Економічній раді СНД. Президент Віктор Янукович підписав відповідні укази, оприлюднені 8 квітня прес-службою глави держави. Раніше всі ці обов'язки в рамках співробітництва з СНД виконував Валерій Хорошковський, який упродовж 11 місяців працював першим віце-прем'єром у попередньому уряді Миколи Азарова, який В. Янукович відправив у відставку після виборів нової Верховної Ради. („Укрінформ“)

■ Черга на усиновлення дітей

КИЇВ. — В Україні в останні два роки утворилася черга на всиновлення малолітніх дітей. Про це 8 квітня повідомив уповноважений Президента України з прав дитини Юрій Павленко. „Йдеться не стільки про обмеження прав чужоземців, скільки про забезпечення прав українських сімей. Наприклад, обмеження про заборону всиновлювати дітей віком до п'яти років, яке діє з 2010 року, було пов'язано з тим, що вже є черга українських родин, готових усиновити дітей до п'яти років“, – розповів він того ж дня у Києві. За словами дитячого омбудсмена, ця черга приблизно в 1,500 за два роки майже не змінилася. („День“)

■ Виходять з фракції ПР

КИЇВ. — Народний депутат України Павло Балага 8 квітня заявив, що ще раз напише заяву про вихід з фракції Партії Регіонів і відішле рекомендованим листом на адресу апарату Верховної Ради, повідомляє прес-служба партії „Єдиний центр“. П. Балага зробить це для того, щоб уже не було спекуляцій з боку представників влади щодо існування чи не існування документу. „Я давно подав документи на вихід з фракції Партії Регіонів, але якщо апарат Верховної Ради не вміє працювати, тому це питання не до мене“, – заявив депутат. Політик заявив, що причина затримки в оприлюдненні його заяви про вихід з фракції – бажання партії влади позбавити його мандату силами суддів Конституційного суду саме як члена їхньої фракції. П. Балага впевнений, що це рішення суду все одно повинні внести на розгляд парламентаріїв. І ще питання в тому, чи всі представники партії влади захочуть голосувати за позбавлення депутатських повноважень, адже розуміють, що завтра подібне може статися з ними. („День“)

■ Ю. Луценко інтелектуально виріс

КИЇВ. — За час, проведений в ув'язненні, колишній Міністер внутрішніх справ Юрій Луценко „виріс в інтелектуальному пляні“. Про це 8 квітня заявив позафракційний народний депутат Олесь Доній. „Якщо вчора ми з ним могли лише кілька хвилин поспілкуватися, то напередодні я мав можливість для більш тривалої зустрічі. І два дні тому, і три дні тому я заїжджав до нього на касаційний суд, мав можливість буквально годину спілкуватися. Можу засвідчити дві речі: одна позитивна, інша негативна. Позитивна – він страшенно виріс в інтелектуальному пляні. Той час, коли його абсолютно бездоказово і зневажливо до закону запроторили до в'язниці, він використав для свого інтелектуального збагачення. З негативного боку – мене вразив його фізичний стан. Виглядає він більш схудлим, ніж навіть після свого голодування, яке тривало понад 20 днів“, – сказав О. Доній. („Газета по-українськи“)

Побитих журналістів визнано потерпілими

ХЕРСОН. – 18 березня розпочато досудове розслідування нападу на журналістів інформаційної агенції „Таврія-нью“ Олександра Тарасова та Валерія Миронюка, порушено кримінальну справу за статтями Кримінального кодексу про перешкоджання професійній журналістській діяльності та тілесні ушкодження.

Це сталося після того, як 13 березня під час фільмування незаконного виселення багатодітної родини на журналістів напали невідомі особи. Журналісти офіційно визнані потер-

пілими.

Незалежна медіа-професійна спілка України висловила сподівання на повне та всебічне розслідування цього злочину. Одночасно профспілка звернула увагу прокуратури на бездіяльність співробітників міліції, які, перебуваючи на місці злочину, не вчинили жодних дій для припинення протиправної поведінки невідомих осіб щодо журналістів.

Прес-служба Медіа-профспілки

Відзначено інформаційну кампанію „Червона картка“

Анна Суходольська

НЮ-ЙОРК. – 12 березня в штаб-квартирі ООН під час відзначення Міжнародного жіночого дня українська інформаційна кампанія „Червона картка“, яка була розроблена та впроваджена ЮНІСЕФ разом з партнерами під час „Евро-2012“, отримала світову нагороду як одна з найкращих кампаній з протидії насильству над жінками. Нагороду вручила мексиканська кіноакторка Сальма Гаек-Піно.

Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) спільно з Міністерством молоді та спорту України, Міжнародним жіночим правозахисним центром „Ля Страда“ та іншими партнерами провели інформаційну кампанію з боротьби з насильством, сексуальною експлуатацією, гендерною нерівністю та з профілактики ВІЛ під час чемпіонату з футболу „Евро-2012“. Плякати та відеореєстри з участю відомої української співачки Ані Лорак з закликом припинити сексуальну експлуатацію були відзначені як найкраща урядова інформаційна кампанія. У кампанії стали брали участь футболіст Андрій Шевченко, найсильніша людина світу Василь Вірастюк, відома співачка Гайтана.

Міжнародне журі обрало переможців з 425 творчих робіт від 119 організацій у 46 країнах, які були подані на участь у конкурсі „Communications Award: Speaking out about Violence against Women“.

С. Гаек-Піно оголосила переможців конкурсу і передала нагороду Україні, а також переможцям з Непалу, Танзанії, Пакистану та Перу.

Номінантами були інформаційна кампанія

Плякат української інформаційної кампанії „Червона картка“.

бюра посадника Нью-Йорку, кампанія з Бурунді, а також австралійська кампанія від „Жіночого центру“. Конкурс на найкращі комунікації проводиться щорічно Міжнародною фундацією „Avon“.

Юрія Луценка...

(Закінчення зі стор. 1)

сії Кетрін Ештон і Європейського комісара з питань розширення та європейської політики сусідства Штефана Фюле.

„Це помилювання було однією з найважливіших тем наших перегорів і є свідченням того, що Україна серйозно думає про асоціацію з Європейським союзом і має намір восени у Вільнюсі підписати Угоду про асоціацію“, – сказав член Наглядової місії Європейського парламенту, колишній Президент Польщі Олександр Квасневський.

Генеральний секретар Ради Європи Торбйорн Ягльнд, схваливши рішення Президента В. Януковича звільнити з тюрми Ю. Луценка, додав: „Я вірю, що Україна також виконає рішення Європейського суду з прав людини у справі колишнього Прем'єр-міністра Юлії Тимошенко“.

Представник Ю. Луценка в Європейському суді з прав людини Валентина Теличенко в розмові з журналістами висловила певність, що экс-міністер „не лише повернеться до політичного життя в Україні, але зможе, при бажанні, кандидувати на пост президента країни“.

Тим часом сам Ю. Луценко, ступивши перші кроки за ворота Менської колонії, де його вітала велика група журналістів, назвав своє звільнення „перемогою української демократії“, але при цьому підкреслив, що не має жодних амбіцій щодо президентської кампанії 2015 року і вся його діяльність буде спрямована на підтримку тих кандидатів ві демократичних сил, які найбільше визначаються у суспільстві. Ю. Луцен-

ко запевнив також, що нікому не буде мститися. „Людина, яка думає про помсту, марно втрачає дні і роки. Я буду працювати на оптимістичну перспективу. Якби треба було дати характеристику моїм плянам, то я сказав би, що на волю вийшов головний оптиміст країни“, – підкреслив несправедливо скривджений недавній в'язень.

Ю. Луценко також повідомив, що й далі буде активно підтримувати Ю. Тимошенко. А її захисник, народний депутат Андрій Кожем'якін вважає, що звільнення Ю. Тимошенко з тюрми має стати наступним кроком української влади. „Залишилося не так багато часу, коли буде ухвалюватися рішення про вступ України в європейське співтовариство. Для цього Президентові України належить зробити тільки одне – прийняти рішення випустити Юлію Тимошенко, яка перебуває ув'язниці незаконно“, – ствердив А. Кожем'якін.

У понеділок, 8 квітня, Посол Європейського союзу Ян Томбінський зустрівся з Ю. Луценком і, як повідомила прес-служба дипломатичного представництва ЕС в Києві, „привітав його зі звільненням та висловив своє задоволення від спілкування з паном Луценком як з вільним громадянином“.

Ю. Луценко мав також телефонні розмови з представниками Місії Європарляменту в Україні колишнім Президентом Польщі О. Квасневським та Головою Європарляменту Петом Коксом, подакувавши за їхню допомогу у його звільненні.

(„Українська правда“, „Кореспондент“, „Дзеркало тижня“, Bi-Bi-Ci)

Канада представила звіт про вибори в Україні

Ярослав Балан

ОТАВА. – 26 березня Сенатор Рейнел Андрейчук, голова канадської незалежної спостережної місії за парламентськими виборами в Україні 2012 року, представила Остаточний звіт Mission Canada Прем'єр-міністрові Стівену Гарперові.

Робота над остаточною звітністю місії затягнулася в очікуванні резолюції щодо п'яти виборчих округів, де результати голосування так і не були встановлені і оголошені Центральною виборчою комісією через велику кількість порушень. 12 березня Президент України Віктор Янукович підписав декларацію, у якій закликав до проведення повторних виборів у цих округах. Дата їх проведення наразі невідома.

„Mission Canada“ дійшла висновку про те, що українські парламентські вибори не відповідали міжнародним стандартам, а також, що ці вибори стали кроком назад в демократичному розвитку України. У звіті визначено серйозні недоліки у виборчому середовищі та проведенні голосування, а саме ув'язнення провідних опозиційних провідників та претендентів на перемогу; структурні переваги та використання адміністративних ресурсів на користь правлячої партії; нерівне та несправедливе застосування

виборчого законодавства; неналежна процедура захисту виборчих прав та оскарження їх порушень; сумнівне визначення меж виборчих округів; недостатні вимоги до фінансової звітності для забезпечення можливості відстеження потоків грошей на ведення виборчих кампаній; неналежна прозорість в адмініструванні, управлінні та проведенні виборів; нерівний доступ до представництва; притиски опозиційних кандидатів та засобів масової інформації (ЗМІ); підвищена концентрація ЗМІ та інтеграція конгломератів ЗМІ з політичними партіями; відхилення в процесі підрахунку голосів та встановлення підсумку голосування.

Звіт містить 19 конкретних рекомендацій, спрямованих на покращання виборчої системи України на майбутніх виборах. „Mission Canada“ відбулася за фінансової підтримки Уряду Канади, що надавалася через Канадську агенцію міжнародного розвитку (CIDA) та Департамент зовнішніх справ та міжнародної торгівлі (DFAIT). Проект виконувала неурядова організація CANADEM. Зі змістом Остаточного звіту можна ознайомитися на інтернет-сторінці: www.canademissions.ca/ukraine.

Ярослав Балан, директор з питань зв'язків з громадськістю.

КОМЕНТАР: Тема конференції – права людини

Олександр Вівчарик

КИЇВ. – Міжнародна конференція „Посилення багатосторонньої співпраці та міжнародні механізми захисту прав людини“ відбулася 21-22 березня в готелі „Epcore“. Ішлося про те, що основну долю відповідальності за дотримання і захист прав людини несуть державні установи. Важливу роль також відіграють і недержавні структури: організації громадянського суспільства і журналісти.

Наголошувалося зокрема на тому, що незалежні та багатогранні засоби масової інформації є наріжним каменем будь-якої об'єктивно функціонуючої демократії, бо вони не тільки поширюють інформацію, але й виховують, освічують, формують громадянську позицію. Для успішного виконання цих функцій необхідна згуртованість журналістів і тісні зв'язки між ними та правозахисниками.

На допомогу їм декілька років тому був створений новий механізм ООН для оцінки ситуації у сфері прав людини – Універсальний періодичний огляд (УПО). Присутнім надали ошатний „Аналітичний звіт УПО у країнах СНД“ (чомусь російською мовою). У ньому наголошувалося, що в країнах СНД, зокрема і в Україні, є проблеми з дотриманням Деклярації прав людини, з справедливим судом, особистою безпекою громадян. Не належному рів-

ні – економічні і соціальні права, зокрема інвалідів, жінок і дітей; надто забруднене навколишнє середовище.

Напевне, кожен міг багато чого додати до цього звіту. Але ніхто не говорив на конференції про ще одне право людини, яким обділені на своїй землі українці: право на забезпечення етнокультурних потреб. Чому людина, котра почувається українцем і живе в Криму, не може реалізувати своє право на використання рідної, державної української мови? Чому вона не має телепрограм українською мовою навіть на Національних каналах телебачення? Немає періодики і журналів рідною мовою. Може, це комусь вигідно? Бо роз'єднане, денаціоналізоване суспільство найбільш швидко досягненням у сфері прав людини вважатиме щоденний шматок хліба.

Схоже, що поєднати офіціоз і реальне життя дуже важко. Офіційні рекомендації, проекти і зміни в законодавстві не допоможуть у справі відновлення прав людини в країні, де з правами людей найгірше. Мудрі зміни в законодавстві ніхто не виконує. Не випадково представник України промовляв на конференції... російською мовою. Уповноважена Верховної Ради України з прав людини Валерія Лутковська говорила, що для неї головне – системний захист людей. Як легко любити все людство, а не конкретного нещасного!

Однак, надія помирає останньою. Присутні на конференції спілкувалися, ділилися інформацією, налагоджували контакти і намагалися знайти зерно істини та стимул до конкретної дії у виступах Посла Великобританії в Україні Саймона Сміта, керівника бюро УПО Управління Верховного комісара ООН з прав людини Крістофа Пешу, професора права з Польщі Єви Леонтовської, фахівців з Швейцарії, Узбекистану, Данії, Росії. Мене особисто втішив той факт, що робочі мови на конференції були не тільки англійська і російська, а такі й українська. І те, що правозахисники з Росії і Азербайджану виступали англійською мовою...

Посол Великобританії в Україні Саймон Сміт.

Під час міжнародної конференції у Києві. (Фото: Олександр Вівчарик)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ М. Єжель – новий Посол в Білорусі

КИЇВ. — Президент Віктор Янукович призначив Михайла Єжеля Послом України в Білорусі, йдеться в указі від 3 квітня. При цьому В. Янукович попереднім указом звільнив Михайла Єжеля з посади радника Президента. М. Єжель з березня 2010 року по лютий 2012 обіймав посаду Міністра оборони. Потім Президент призначив на цю посаду Дмитра Саламатіна, а М. Єжель став радником Президента. Раніше Послом у Білорусі був колишній Віце-прем'єр-міністр Віктор Тихонов, якого звільнили у зв'язку з обранням депутатом парламенту. (Bi-Bi-Ci)

■ Пропонують підвищити податки

КИЇВ. — Міністерство фінансів України винесло на загальне обговорення проект закону про внесення змін до Податкового кодексу у частині підвищення податків і зборів з урахуванням індексу споживчих цін і індексу цін у промисловості. Законопроект оприлюднено 9 квітня на офіційному сайті Міністерства фінансів. Граничний розмір підвищення визначено відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 28 листопада 2012 року, згідно з яким індекс споживчих цін і індекс цін виробників промислової продукції прогнозується на рівні 104.8 відс. і 105.5 відс. відповідно. „Законопроект розроблено на виконання вимог Податкового кодексу щодо щорічного перегляду ставок деяких податків і зборів“, – зазначається у поясненні до документу. У законопроекті визначені абсолютні ставки податків і зборів не лише на промислові товари, а й також на групи підакційних товарів – зокрема на сигарети (181.5 грн за 1,000 штук) і алкоголь (51.8 грн за літр спирту). На початку квітня Міністерство інфраструктури України також висловило готовність винести на розгляд уряду питання про підвищення акцизів на нафтопродукти відповідно до європейських стандартів. (УНІАН)

■ Спрощено візовий режим з ЕС

КИЇВ. — Президент України Віктор Янукович 8 квітня підписав закон „Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським союзом про внесення змін до Угоди між Україною та Європейським співтовариством про спрощення оформлення віз“. За словами радника В. Януковича Андрія Гончарука, українська сторона очікує на якнайшвидше завершення європейськими інституціями всіх необхідних процедур для набуття чинності угоди. 22 березня угоду ратифікувала Верховна Рада. Цей документ, укладений 23 липня 2012 року у Брюсселі, розширює перелік категорій осіб, які можуть претендувати на отримання віз до країн ЄС за спрощеною процедурою. (Bi-Bi-Ci)

■ Навчання чужоземного війська в Україні

КИЇВ. — Президент України Віктор Янукович 9 квітня запропонував Верховній Раді оформити на законодавчому рівні дозвіл на допуск підрозділів чужоземних збройних сил на територію України у 2013 році для участі в багатонаціональних військових навчаннях. Відповідний проект закону глава держави зареєстрував у парламенті 8 квітня. В. Янукович на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України постановляє допустити в 2013 році на територію країни для участі в багатонаціональних військових навчаннях у рамках військового співробітництва підрозділи Збройних сил Білорусії на дві доби у квітні-листопаді; Росії на дві доби у квітні-листопаді; Росії терміном до сім діб у травні-червні в рамках українсько-російських навчань „Фарватер Миру-2013“. Крім того, США, та інших держав-членів НАТО та держав-учасниць програми „Партнерство заради миру“ терміном до 20 діб у червні-липні в рамках українсько-американських навчань „Сі Бриз-2013“; США, інших держав-членів НАТО та держав-учасниць програми „Партнерство заради миру“ – до 20 діб у липні-вересні в рамках українсько-американських навчань „Репід Трайдент-2013“; Канади, Литви і Польщі – до 20 діб у серпні-вересні в рамках багатонаціонального навчання „Кленова арка-2013“. Закон набере чинності з дня його опублікування. („День“)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Померла Марґарет Тетчер

ЛОНДОН. — 8 квітня вранці померла колишня Прем'єр-міністр Великобританії Марґарет Тетчер. Їй було 87 років. Як причину смерти подано інсульт. Про це повідомив представник родини лорд Тім Бел. Єдина в історії Великобританії жінка, що займала посаду прем'єр-міністра, М. Тетчер була рішучою, відвертою людиною, яка очолювала і тричі привела до перемоги Консервативну партію між 1979 і 1990 роками. Вона найдовше без перерви займала пост голови британського уряду від початку XIX ст. Прем'єр-міністр Дейвид Камерон заявив, що його країна „втратила великого провідника, великого прем'єр-міністра і великого британця“. Як повідомив Бакінґемський палац, Королева Єлисавета II була засмучена після того, як довідалася про її смерть. Відома як „Залізна Лейді“ з приводу особистої і політичної рішучості, М. Тетчер була непохитним консерватором, яка підірвала впливи профспілок, ліквідувала багато державних субсидій і надала більшу роль приватним підприємствам. Вона також очолювала країну під час війни з Аргентиною за Фолклендські острови у 1982 році, рішуче виступала проти європейської інтеграції і підтримувала тісні „спеціальні взаємини“ з американським Президентом Роналдом Рейґеном, які прискорили розпад Радянського Союзу. Британські політики та світові провідники висловили співчуття з приводу смерті М. Тетчер. Президент США Барак Обама сказав, що вона була „великим чемпіоном свободи і волелюбності“, відзначив досягнення М. Тетчер у сфері боротьби за свободу та заявив, що з її смертю „Америка втратила справжнього друга“. Канцлер Німеччини Ангела Меркель сказала, що ніколи не забуде ролі М. Тетчер у подоланні розколу в Європі наприкінці холодної війни. У 1984 році М. Тетчер пережила замах на своє життя: бойовики Ірландської республіканської армії підірвали готель „Brighton Grand“, де вона зупинилася для участі у щорічному з'їзді Консервативної партії. Джон Мейджор, який змінив її на посаді прем'єр-міністра у 1990 році, сказав: „Ті, хто тісно співпрацював з нею, завжди пам'ятатимуть її видатні якості – сміливість та рішучість у політиці та людяність і шляхетність духу у приватних справах“. Церемонія її поховання, яка відбудеться з повними військовими почестями у лондонському Соборі св. Павла, не матиме державного статусу, однак, їй нададуть такого самого статусу, як похоронів Принцеси Діани та Королеви-Матері. („Голос Америки“, Bi-Bi-Ci)

■ ЦТАК припинило новини іншими мовами

ПХЕНЬЯН, Північна Корея. — Центральне телеграфне агентство Північної Кореї (ЦТАК) не опублікувало жодних оновлень чужоземними мовами, але справно оновлює новинну стрічку корейською мовою. Новинна стрічка ЦТАК чужоземними мовами зазвичай оновлюється кілька разів протягом дня. Повідомлення ЦТАК публікуються декількома мовами, зокрема корейською, англійською, японською, китайською. ЦТАК – державне інформаційне агентство Кореїської Народної Демократичної Республіки з штаб-квартирою в Пхеньяні. Зараз воно є єдиним джерелом інформації про події у Північній Кореї для всього світу. („Кореспондент“)

■ В ООН: договір про торгівлю зброєю

НЬЮ-ЙОРК. — Генеральна Асамблея ООН переважно більшістю голосів 3 квітня ухвалила перший в історії міжнародний договір, що регулює глобальну торгівлю зброєю. Головна мета договору – запобігання незаконному обігові озброєнь. Договір підтримали 154 країни, включно з Україною. Іран, Північна Корея і Сирія висловилися проти, і 23 країни, в тому числі Росія і Китай, утрималися. Щоб договір набув чинності, потрібна його ратифікація хоч би 50 країнами. У ньому, зокрема, забороняється експорт і продаж звичайних озброєнь, які використовувалися б при здійсненні геноциду, злочинів проти людства і воєнних злочинів. Державний секретар США Джон Кері назвав договір сильним, ефективним та здійсненим засобом, який захищатиме право країн на законну торгівлю зброєю. („Голос Америки“)

Папу Франціска в юності виховував український священник Степан Чміль

о. Євген Небесняк

Оскільки зацікавлення українських християн життям Папи Франціска має свої особливі причини, я спробую представити обставини, за яких він дізнався про Україну та її культуру. Отже, підставою обставиною є його зустріч, замолоду, з українським священником Степаном Чмілем – першим салезіянином Української Греко-Католицької Церкви, який 1932 року виїхав на навчання в салезіянському училищі в Іврей, Північна Італія, разом з іншими юнаками, метою яких було вивчитися на салезіян.

Митрополит УГКЦ Андрей Шептицький доручив перемиському ординарієві для українців-католиків в Польщі Кир Йосафатові Коциловському зібрати групу охочих поїхати до Італії, щоб стати духовними синами св. Івана Боска (1815-1888), знаменитого італійського вихователя, основоположника Салезіянського згромадження, чийм головним завданням було виховання молоді, переважно – безпритульної й бідної. Бажанням великого Митрополита було підготувати українське рамено Отців-салезіян: після навчання в Італії молоді священники повернулися б в Україну, щоб зайнятися вихованням української молоді. Ще дві групи поїхали до Іврей з такою ж метою в 1937 і 1938 роках.

На жаль, Друга світова війна перешкодила намірам Митрополита А. Шептицького, тому молоді салезіяни мусили залишитися в Італії. Як можна було їм допомогти поза Україною? Кир Іван Бучко, тодішній Апостольський візитатор для українців-католиків в Західній Європі, за допомогою самого Салезіянського згромадження та Конгрегації для Східних Церков, заснував Малу Семінарію з метою, після знищення УГКЦ в Україні, забезпечити наших вірян в Європі духовенством. Він передав провід семінарії французьким салезіянам, додаючи до них перших українських салезіян, бо перший осідок Малої Семінарії був у Люврі (1947-1951), Франція. Коли осідок переїхав до Кастел-Гандольфо (1951-56), Італія, 30 кілометрів від Риму, відтак до самого Риму, на вулицю Боччея (1959-1996), провід був повністю переданий українським салезіянам.

Отець С. Чміль, висвятившись на священника 14 жовтня 1945 року, був активний у вихованні нашої післявоєнної молоді, відтак призначений на посаду директора провідників Катакомб св. Каллиста в Римі, якими завідували салезіяни з усього світу. На пості директора провідників він мав можливість контактувати з українськими біженцями і допомагав їм поселюватись у різних країнах Європи.

Відтак йому було доручено опіку над салезіянськими місіонерами в Матірному-генеральному Домі в Турині, після чого вислано його 1948 року, за порадою Кир І. Бучка та Конгрегації Східних Церков, до Аргентини як душпастиря для українських біженців. Тут о. Степан виявився добрим, авторитетним священником. Усі, котрим він допомагав, стверджують, що він був настільки відданим і жертвним, що заслужив на загальні вдячність і пошану.

Отож 12 літ о. Степан успішно душпастирював

о. Степан Чміль (зліва) перед від'їздом до Аргентини.

Фотографія Хорхе Маріо Берґольо, майбутнього Папи: таким він виглядав, коли прислужував о. Степанові Чмілеві.

в Аргентині. У 1960 році його покликало керувати Малою Семінарією, і тут я в 1962 році уперше зустрівся з ним як директором: я мав нагоду відчувати на собі його батьківську опіку, а пізніше, як його собрат в салезіянському чині, мав можливість почути не одну цікаву річ про його душпастирство в Аргентині.

До Буенос-Айресу о. Степан прибув в 1948 році, і його прийняли до салезіянської спільноти, яка завідувала „Colegio Wilfrid Barón de los Santos Ángeles“ в Рамос Мехії, дільниці західної частини Великого Буенос-Айресу. За словами о. Василя Зінька, ЧСВВ, о. Степан „під час тижня працював в салезіянській книгарні, а суботами, неділями і в свята відвідував наших вірян зі Службою Божою та уділяв їм Святі Таїнства. Наші віряни його шанували, дуже любили, а він, зі свого боку, також любив їх всією душею і весь віддавався душпастирській праці“.

Отець С. Чміль в Рамос Мехія правив лише в нашому обряді, а тоді літургійною мовою була старослов'янська: щоранку прокидався раніше від собратів, ішов у каплицю та правив сам. Очевидно, перебуваючи в Колегії, він контактував з молодими учнями як їхній вихователь: перебував з ними на подвір'ї в час дозвілля, в ідальні, в каплиці... Він напевно розповідав їм про Україну і, мабуть, не один з тих молодих студентів цікавився Україною, можливо також, що дехто з них був українцем, бо багато з наших людей наприкінці XVIII ст., внаслідок безземелля в Західній Україні і за намовою різних агентів, які вербували людей на працю до далекого Північно- й Південно-американського континентів, переїхало туди.

Якось, а було це у 1949 році, о. Степан запитав когось з тих юнаків, чи хтось з них не зголосився б прислужувати йому до Святої Літургії. І серед зголошених був Хорхе (Юрій) Маріо Берґольо – сьогоднішній Папа Франціск.

Згодом о. Степан розповідав мені, що той наполегливий юнак навчився відповідати по-нашому „Господи помилуй“ і вивчив також інші частини Літургії.

Хорхе Маріо був учнем „Колегії Дона Боска“ в 1949 році і в класі 6-Б отримав найвищі балі у поведінці та релігії. Не знаю, як довго отой хлопчина прислужував о. Степанові до Святої Літургії, але добре знаючи о. Степана, можу собі чітко уявити, як позитивно вплинула на майбутнього Папу батьківська любов, святість, життєрадісність і душпастирське піклування нашого священника. Припускаю також, що під час частих прогулянок студентів колегії з отцями, молодий Хорхе не відступав від о. Степана і цікавився Україною, знання про яку йому послужило, коли він став Архiepіскопом Буенос-Айресу, бо був також ординарієм для східних католиків, зокрема тих, які не мали своєї єрархії. А вже як кардинал, він особливо опікувався нашою Церквою в Аргентині.

Якщо сьогоднішній Папа Франціск відзначається пасторальним запалом, має здебільшого уподобання до нужденних, характеризується великою скромністю, це частинно завдяки виховній праці о. С. Чміля, який карбував у його душі ті прикмети.

Тому віриться, що дасть Бог – доля нашої Церкви за урядування Папи Франціска буде світлою.

Болтон, Англія

ТОЧКА ЗОРУ

Загроза історичної амнезії

Ігор Єремєєв

У давніх римлян був рецепт гуманітарної інтервенції та знищення народів: „Щоб перемогти народ без війни, заміни його героїв на власних“.

Хіба не це ми бачимо на прикладі українського сьогодення, наповненого намаганнями перевернути історію України, зфальсифікувати чи взагалі змусити забути окремі її сторінки? Час серйозно замислитися: що ми, сучасні українці, втрачаємо разом з власною історією?

Герої націй

Ще у 2009 році Дмитро Медведев, як Президент Росії, створив „Комісію при Президентові Російської Федерації з протидії спробам фальсифікації історії на шкоду інтересам Росії“ (офіційна назва). Вже сама назва такого „адміністративно-наукового“ утворення виключала об'єктивність наслідків його роботи. Головною „турботою“ комісії стала історія Другої світової війни.

Росіян, звичайно, можна зрозуміти. Для ідеології будь-якого режиму потрібні перемоги. Коли в сучасності їх не вистачає, треба їх пригадати з історії та головне – привласнити, що активно і робиться.

Перемога над нацизмом була великою заслугою перед людством, але відбулась вона, по-перше, не лише завдяки Росії чи росіянам, а по-друге, не принесла свободи народам колишнього СРСР.

Цифри навіть в історії – річ вперта. Загальні демографічні втрати СРСР у Другій світовій війні становлять офіційно понад 26 млн. осіб. Що стосується української нації, то, за оцінками Інституту історії України Національної Академії Наук України, вони наступні: у лавах Червоної армії загинуло 3.5-4 млн. українців, у радянських партизанських формуваннях – 40-60 тис. осіб, у загонах ОУН-УПА понад 100 тис.

Прямі людські втрати України становлять 8-10 млн. осіб. демографічні – 10-13 млн. осіб. Ці втрати найбільші й непорівнянні з втратами інших країн і народів у Другій світовій війні.

На руїни перетворилися 720 українських міст і містечок, 28 тис. сіл, з яких 250 спалено вщент. І все це зробили не тільки нацисти, а й радянські війська під час відступу. Фактично це прямі втрати генофонду української нації, не рахуючи ще мільйонні жертви Голодомору і сталінських репресій.

Окрім масштабних втрат, трагедія Другої світової війни для українців – ще й у виборі, перед яким вони опинились: де і під владою яких двох тоталітарних режимів загинути (нацистського чи комуністичного).

Ніхто не ставить під сумнів героїзм народів колишнього СРСР, в тому числі й етнічних росіян. Вони захищали батьківщину, якою для них тоді вже був Радянський Союз. Але він не був Вітчизною для західних українців.

Пригадаймо, що у вересні 1939 року вермахт за чотири тижні окупував Польщу, а Червона армія, в свою чергу – Західню Україну та Західню Білорусь. Дві тоталітарні імперії впритул наблизились одна до одної. Тоді більшовицька Москва встигла а з декілька місяців окупації західньої України знищити понад 10 відс. місцевого населення.

Для українців і комуністичний режим, і нацистський були однакові – обидва загарбницькі, обидва ніколи не визнавали українського суверенітету. Тож бути вояком Української Повстанської Армії і воювати за незалежність України – це стало синонімічними поняттями.

Добровольці, які пішли до УПА, не були професійними бойовиками чи політичними аферистами. Це були звичайні молоді люди, для яких ідея створення незалежної України була не порожнім звуком, для яких померти заради України було кращим, ніж жити рабами комуністичного режиму.

Багатьом з них було по 17-19 років. У них була молодість, але не було вибору. Разом з

ними на полі бою чи потім в сталінських таборах гинули і командири УПА. Всі ці люди прожили чесне і зрозуміле життя, тому заслуговують на повагу за свій героїзм і за те, що вони жертвували своїм молодим життям заради високих ідеалів.

Сучасна українофобія

Історія ОУН та УПА – це трагічна історія нашої нації, яку й досі ми, українці, до кінця не вивчили, не зрозуміли і, відповідно, не зробили висновків.

Парадокс у тому, що саме через невивчені лекції історії маємо в державі та ще й на державних посадах „перевертнів“ із понівеченою національною самосвідомістю, які дозволяють собі казати, що не було таких героїв України, як Степан Бандера, Роман Шухевич, або Дмитро Донцов, ідеолог українського націоналізму. Їх викидають з шкільних і університетських програм разом з дисидентами післявоєнних часів, натомість замінюючи на радянських діячів-україножерів.

Таке враження, що Міністерство освіти вже час перейменувати у „Міністерство правди“ – в тому сенсі, в якому воно описано у відомому романі-антиутопії Джорджа Орвела „1984“. Відомство, яке займається безперервною фальсифікацією різної історичної інформації (статистичних даних, історичних фактів) на всіх рівнях інформування населення: книгах, освіті, мистецтві, спорті.

А нещодавно був презентований по всій Україні збірник начебто архівних матеріалів „Українські націоналістичні організації в роки Другої світової війни“, що, м'яко кажучи, своєрідно розповідає про діяльність ОУН та УПА, оскільки виданий у ... Російській Федерації.

Без минулого не маємо майбутнього

Українську націю, в історії якої був героїзм юних крутян, вояків армії УНР та УПА, за тривалий період колоніалізму і період пострадянської стагнації, яка продовжується й донині, штучно позбавляли національних героїв.

Як наслідок, у багатьох українців розвинулась так звана „атрофія національної психіки“ – послаблення у представників нації почуття єдності, байдужість до єдиного коріння: мови, історії, держави. Закарбувалось вміння пристосовуватися до обставин, до чужих традицій і правил, до чужої, загарбницької культури.

Споконвіку, щоб об'єднати націю, зробити її сильною та дієвою, влади і режими пестили героїчний епос, часто навіть свідомо створювали національних героїв. Натомість на тлі незнання або невизнання власної історії у нації виникає хвороба ментальності, яка здатна, як ракова пухлина, розповсюдити свої метастази на всі сфери сучасного суспільного розвитку, роблячи його неможливим або суттєво деформованим.

Кожен українець, коли чує про те, як з його великих співвітчизників створюють образ антигероїв, має усвідомлювати, що це робиться з підступною метою подальшого знищення етнічної та культурної ідентифікації українців, посилення „хвороби ментальності“.

Один з методів лікування – визнати, прийняти історію свого народу, який зазнав тотального знищення, земля якого була просякнута кров'ю борців за її незалежність. Ми, нащадки, повинні прийняти героїзм і тих українців, які загинули в лавах радянських військ, і тих, які боролися за незалежність у загонах УПА.

Заради пам'яті всіх ми маємо створити єдине, толерантне суспільство, яке не дозволить зухвалим провокаторам, які працюють на інші держави, безкарно підбурювати до розбрату і національного конфлікту.

„Історична правда“

Ігор Єремєєв – депутат (позафракційний) Верховної Ради України

АМЕРИКА І СВІТ

Землетрус в Ірані

ТЕГРАН, Іран. — Внаслідок землетрусу, що стався 9 квітня в Ірані, 37 осіб загинуло, понад 850 поранені. Повністю зруйновано 12 сіл на південному заході Ірану. Землетрус магнетудою 6.3 балів стався на південному заході Ірану, неподалік єдиної в країні атомної електростанції (АЕС). Після цього було занотовано ще додаткових 80 поштовхів. Повідомляють, що АЕС не постраждала і що безпеці нічого не загрожує. Епіцентр землетрусу знаходився приблизно за 90 кілометрів від Бушеру. Іранський підрозділ організації „Червоний півмісяць“ вислав в регіон лиха команди рятувальників. В цьому районі розташовані близько півсотні сіл, в яких мешкає приблизно 10 тис. людей. Землетрус відчували вздовж всієї Перської затоки, зокрема в Дубаї, Абу-Дабі та Багрейні. Іранський сейсмологічний центр у провінції Бушер повідомив, що зареєстрував землетрус магнетудою 6.1 поблизу міста Какі, що за 100 кілометрів від Бушеру. Впродовж години сталося приблизно 10 поштовхів, чимало людей були змушені залишити будівлі і вийти у безпечні місця на вулиці. Міжнародна спільнота не раз висловлювала занепокоєння іранською ядерною програмою. Попри запевнення Тегерану, що йдеться про використання ядерного реактора у мирних цілях, існує побоювання, що Іран намагається створити ядерну зброю. Іран розташований на головних геологічних лініях розлому, що робить його територію схильною до сейсмічної активності. У 2003 році землетрусу в місті Бам забрав життя понад 25 тис. людей. (Bi-Bi-Ci)

Дж. Кері на Близькому Сході

ВАШІНГТОН. — У рамках зусиль США щодо відновлення ізраїльсько-палестинських мирних переговорів Державний секретар Джон Кері зустрівся 8 квітня як з ізраїльськими, так і з палестинськими провідниками. Дж. Кері також взяв участь у церемонії з нагоди ізраїльського щорічного Дня пам'яті жертв Голокосту. Відтак він провів переговори з палестинським Прем'єр-міністром Саламом Фаядом та Президентом Ізраїлю Шимоном Перезом. Державний департамент повідомив напередодні, що в ході зустрічей Дж. Кері закликатиме обидві сторони проявити жести доброї волі. Попереднє коло мирних переговорів відбулося у вересні 2010 року. Дж. Кері не пропонуватиме сторонам жодних офіційних американських мирних ініціатив. Під час своєї візити на Близький Схід Держсекретар США вже провів переговори з палестинським Президентом Махмудом Абасом, як також з Прем'єр-міністром Туреччини Реджепом Ердоганом та Міністром закордонних справ Ахметом Давутоглу. („Голос Америки“)

Ігнорують заклики КНДР покинути країну

ПХЕНЬЯН, Північна Корея. — Дипломатичні представництва у Пхеньяні покищо ігнорують попередження від уряду Північної Кореї про неминучість війни і заяви про те, що Корейська Народна Демократична Республіка не зможе гарантувати безпеку співробітників посольств. Оголошення про це чужоземні дипломатичні представництва зустріли з подивом. Міністерство закордонних справ Великої Британії 6 квітня заявило, що ці заяви, як виглядає, є риторичними. Польща вважає їх недоречними, а Швеція назвала хитрощами. Крім того, Північна Корея закликає чужоземців залишити Південну Корею на випадок війни. Про це 9 квітня оголосили по державному телебаченні країни. „Ми закликаємо всіх чужоземців-працівників організацій і компаній, а також туристів, евакуюватися з Сеулу і Південної Кореї для їхньої безпеки“, – йдеться в повідомленні. Це остання з низки погроз Пхеньяну за останні тижні. 9 квітня Північна Корея призупинила виробництво в спільному з Південною Кореєю промисловому парку Кесон. Південнокорейські менеджери повідомили, що північнокорейські працівники не вийшли на роботу. Влада КНДР заявила, що припинення праці стосується 53 тис. її громадян. Раніше Пхеньян заблокував вхід до промислового парку співробітникам з Південної Кореї, перед тим дозволивши їм залишити комплекс. („День“, Радіо „Свобода“)

Тільки не це!

Ще недавно, перед останніми парламентарськими виборами, здавалося, що ось досить опозиційним партіям виступити спільним фронтом проти антинародного режиму Віктора Януковича – й Україна відразу буде врятована. Сьогодні вже так не здається, незважаючи на активні дії об'єднаної опозиції. Навіть навпаки: чим ширше розгортається розпочата 14 березня протестна акція „Вставай, Україно!“, тим менше певности, що вона закінчиться загальним революційним зрушенням і змете з української дороги цю темну, несправедливу, злочинну владу. І не тому, що протести в окремих містах не досить масові. Ні, у Вінниці, Львові, Івано-Франківську, Тернополі, Ужгороді, Чернівцях вони збирали від 5,000 до 10 тис. людей, не менше їх вийде в усіх інших областях. І якби ці окремі людські потічки в завершальний період акції з'єдналися в загальнонародне русло і могутня ріка вдарилася в самодержавні опори Партії Регіонів у Києві, вони б не встояли.

Що ж може завадити цьому варіантові здійснитися? Передусім, певна річ, – абсолютно нецивілізований характер режиму. „Янучарство“ незрівняно страшніше, ніж колись був „кучмізм“. „Регіонали“ в цілому так далеко зайшли у злочинах проти України, що втратити владу для них означатиме щось гірше, ніж смерть. Тому уважні до розвитку подій експерти остерігають: В. Янукович і його оточення не зупиняться перед застосуванням зброї, перед невинною кров'ю. Наразі вони певні, що їхнє буде зверху без війни з народом – нахабним переписуванням Конституції, підкупам, судовими переслідуваннями, силовим витісненням чільних опозиціонерів з політичного поля і взагалі з території України, референдумом, за зфальсифікованими результатами якого народ висловить „гаряче бажання“, щоб султанат В. Януковича, ця лиха пародія на владу, залишився панувати навічно.

Не дивно, що певна частина українського суспільства не вірить у перемогу добра над злом. На тлі цієї зневіри з'являються дуже кепські версії. Наприклад, колишній міністер економіки Богдан Данилишин, котрий недавно дістав політичний притулок у Чехії, вважає, що все йде до створення українського опозиційного уряду поза Україною. Подібної думки й деякі інші громадські діячі.

Не дай, Боже, щоб цей деструктивний настрій поширювався. Все може бути, тільки не це! Україна вже мала екзильні уряди, історія пам'ятає їхні вповні правильні відозви, резолюції, апеляції, реверсії і їхню практичну безрезультатність. Варто послухати, що каже з цього приводу академік Ігор Юхновський: „Це дуже згубна ідея. Сьогодні уряд в екзилі – це втеча з поля бою“.

Бій за Україну можна виграти тільки в Україні. Але для цього потрібно, щоб опозицію єднав не тільки формальний принцип спільних громадських акцій, а гарячий революційний дух, не тільки і не стільки непопулярний в народі змаг за владу, а свята боротьба за Україну.

Опір лиховісній владі „регіоналів“ повинен набути критичної маси, а для цього мусить якнайскоріше вийти зі стін парламенту і охопити все суспільство. Якщо ж цього не станеться, невдовзі почуємо, що Україні потрібна „не ця, а справжня“ опозиція. Властиво, вже тепер це чуємо, і все частіше, але при цьому не чуємо достатніх аргументів, бо коли й об'єднана опозиція залишається слабкою, то звідки візьметься сильніша, „справжня“?

ІСТОРІЯ

Знайдено лист з 1941 року

Євген Цимбалюк

Мова про лист від 8 серпня 1941 року. Його автор – Арсен Шумовський, один з найяскравіших представників славетної родини Шумовських, котрий народився у селі Мирогоща на Дубенщині 1887 року, відомий інженер та політичний діяч, дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка, автор історичної книги про Почаївську лавру, представник Головного Комісаріату Української Народної Республіки (1920), кавалер багатьох орденів, в тому числі й Симона Петлюри.

У листі, відісланому з Польщі у Францію до рідної сестри Олександри (відомої співачки, котра виступала на сцені паризької опери разом з знаменитим Федором Шаляпіним), є такі слова: „Покищо найрухливіший центр – це дійсно Краків. І якщо Кубійовичеві (Володимир Кубійович – майбутній автор „Енциклопедії Українознавства“) не віднімуть повноваження формувати українську місцеву владу на Волині, то я маю з ним їхати і йому допомагати. Губернатором Волині має бути п. Скрипник – він вже є у Рівному. У Львові сидять волинські й чекають на приїзд Кубійовича, аби з ним їхати далі й обсаджувати Волинь разом з місцевими людьми. Їдуть також і галичани. Як відомо, на Волині замордовано масу нашої інтелігенції – в Луцьку 1,500, в Дубні 500 і т.д. Отже, там людей браку...“.

Варто пояснити, що, згадуючи Дубно, А. Шумовський має на увазі масові розстріли української

інтелігенції, здійснені органами НКВД у червні 1941 року. Цю криваву акцію організатори провели у надзвичайній секретності, однак, як з'ясовується з листа, інформація про масові розстріли у дубенській тюрмі просочилася відразу після здійснення акції. Більше того, Олекса Сацюк, котрий у 1941 році очолював міську управу в Дубні, планував пошук захоронення. Втім, при німецькій окупаційній владі цього не вдалося здійснити.

Ще один рядок з листа: „Від Павла (брата) ми отримали листа 25 липня. Він у Львові – яко „Голова Хліборобської Палати“. Лист його сумний, нарікає на безголов'я у Львові й хоче втікати на Волинь. В Мирогощі він був на Трійцю – там все було в порядку, але від того часу й дотепер немає жодних відомостей. Думає він, що вдома все в порядку, лише боїться за Юрка (молодший брат), котрий був під наглядом НКВД. Він бачився з Юрком в середу 18 червня й радив втікати, бо відомо було, що війна почнеться 22 червня (в неділю)“.

Отже, заздалегідь було відомо, що війна почнеться саме 22 червня, тоді як стільки було сказано-переказано про віроломний напад.

А. Шумовський помер 1967 року в Торонто. Його син Теодор зберіг лист свого батька і прислав письменникові Миколі Пшеничному, котрий передав листа у музей, вважаючи, що це не тільки унікальне доповнення до бібліографії Шумовських, але й своєрідний погляд на історію України.

Сеньйори УНСоюзу та Друзі! Вже час замовляти кімнати на З'їзд Сеньйорів на Союзівці!

Союзівка - тел. 845-626-5641

Від неділі, 9-го червня до п'ятниці, 14-го червня 2013 р.
Реєстрація від неділі, год. 4-ої по пол.

Побут включає 5 нічлігів, харчування від
понеділка з сніданком до п'ятниці з полуденком, бенкет,
доповіді, розвагові програми та податки і чайові.

Члени УНС:

Одна особа - \$510; дві особи в кімнаті - \$440 від особи

Один вечір за особу \$140; дві особи в кімнаті - \$112 від особи

Не-члени УНС:

Одна особа - \$560; дві особи в кімнаті - \$455 від особи

Один вечір за особу \$145; дві особи в кімнаті - \$120 від особи

Бенкет і програма в четвер, 13-го червня 2013 р. \$50 від особи,

Не забудьте вишиванки на бенкет,
та по можливості привезти речі на ліцитацію!

За інформаціями просимо звертатися до

Оксани Тритяк, тел. 973 292-9800 дод. 3071

Заохочуємо Вас запросити Ваших друзів на з'їзд.

Ми все гостям раді!

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$65.00 на рік, \$40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$55.00 на рік, \$35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040
Fax (973) 644-9510
E-mail adukr@optonline.net

Передплата

Марійка Пенджола ☎ (973) 292-9800 x 3042
E-mail subscription@svoboda-news.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Телепрограма з України

У 2013 році Національна телекомпанія України розширює мовлення нового загальнонаціонального проекту – супутникового каналу „Перший Україне“ за кордоном. На території США програми телеканалу можна переглянути за допомогою програми для операційної системи „Андроїд“, яку можна завантажити за посилан-

ням: <http://bit.ly/10aUrf8> або на веб-сайті „Viaway“ за адресою: <http://bit.ly/15PR3cy>.

Додаткова інформація про програми супутникового каналу „Перший Україне“ міститься на веб-сайті Посольства України в США за адресою: <http://bit.ly/YCl2Vh>.

Посольство України в США

Італійський квартал в Дрогобичі

Пошуки заробітків змушують багатьох українців виїздити за кордон. Свідченням українського заробітчанства став так званий „італійський квартал“ Дрогобича. Це – неофіційна назва вулиці Євгена Коновальця, де живуть родичі заробітчан, які побудували багатоповерхові будівлі, котрі ростуть, як карпатські гриби. 22 будинки зведено на зароблені гроші, що надходять з Італії. Цей квартал – наслідок заробітчанства. Кожен сусід був в Італії, знає італійську мову. А сусіди з сусіднього будинку знають французьку, німецьку та чеську мови. Життя примушує українців бути поліглотами.

Нещодавно привітав свою приятельку, яка здобула громадянство Франції і навчається в Женевському університеті. Поряд живе інша сусідка, яку кличуть „полячка“, тому що її чоловік – поляк, котрого вона змусила з Варшави переселитися в Дрогобич.

Квартал є двоконфесійним: тут є Українська автокефальна православна і Українська греко-католицька церкви. І храми, збудовані в кар-

патському стилі – бойківському та гуцульському. Вони продовжують традицію дерев'яних храмів, які славлять місто Івана Франка та Юрія Дрогобича. Греко-католицький храм названий в честь дрогобицьких мучеників Северина, Якима та Віталія.

Ті, хто вертається з Італії, засиджуються ненадовго. Звичка до італійського світу стає фактом нашої дійсності.

Слова „Італія“ та „італійський“ стали звичними. В гості тут ходять не на львівську чи галицьку каву, а на каву італійську. Вихідці з навколишніх дрогобицьких сіл заробили на чужині собі на житло. Купили квартири, які тут кличуть „шпаківнями“. Тепер їх діти живуть у місті і чекають на гроші з Італії, без бажання самотужки їх заробити.

Боляче дивитися, коли бабуся заробляє на сім'ю своєї доньки, на внуків і квартиру для них. Хтось скаже, що гріх обмовляти. Але гріх і мовчати про таке.

Олег Стецюк,
Дрогобич

Наступ на українську мову

Століттями нищили українську мову царська і більшовицька влада, а тепер бачимо, що те саме чинять в Україні Віктор Янукович, Микола Азаров, Дмитро Табачник, Сергій Ківалов і Вадим Колесніченко. Русифікація не була природним явищем, а державною політикою всіх російських режимів, закінчуючи путінським. Гасло Президента Росії Володимира Путіна: „Де російська мова, там – Росія“. Будь-який колоніальний режим примушує поневолені народи змінити рідну мову на мову колонізатора.

Впродовж десятиріч української

незалежності українська мова все більше витісняється, хоч Основний закон України її закріпив як державну мову і це підтвердив Конституційний суд. Російська мова в Україні – це не спосіб спілкування, а поборювання, нищення і викорінення української мови і культури.

Нещодавно японські вчені, заклавши відповідні дані української мови у комп'ютер, одержали висновок, що вона – одна з небагатьох найдавніших мов світу. Довідавшись про таку значимість української мови, негайно запровадили в Токійському університеті навчання

Огляд пошти: про Польщу і Росію

Юрій Кравчук з Вільмінгтону, Делавер, прочитав у „Свободі“ 15 березня статтю „УГКЦ закликає до примирення польського та українського народів щодо Волинської трагедії“ і написав до редакції про свою незгоду. „Чому ми, українці, мусимо першими подавати руку полякам, які були окупантами на нашій, українській Волині?“. Він нагадує, що Польща за 300 років тричі займала українські землі. Далі автор листа навіть погрожує: „Що сталося на Волині, те станеться й на Засянні“. Вочевидь, Ю. Кравчук не уважно прочитав Звернення Синоду єпископів Української Греко-Католицької Церкви, у якому зазначено: „Осудливими були як політика, спрямована на позбавлення права на самовизначення українців на своїй землі, так і збройне насилля супроти поль-

ського населення на Волині“. Далі був заклик разом визнати свої гріхи.

Михайло Феш з Тусону, Арізона, занепокоєний політикою Росії, яка конче хоче узяти в оренду український газопровід. „Путін подумав, що при першій нагоді його агенти підірвуть труби, щоб не були у вжитку, і тим способом ще й звинуватять українську опозицію“, – вважає М. Феш.

Василя Пелешука з Бріджпорту, Коннектикат, заохотив до листа перегляд телепрограми про падіння метеориту в Росії. Ведуча запросила до коментаря фахівця, яким, пише В. Пелешук, на моє радісне здивування, виявився мій внук Данило Пелешук. Такого дива я ще не переживав, Я хотів усіх знайомих повідомити про цю новину“.

Віталій Кличко може бути президентом

Так сталося, що у церкві був обід, під час якого приятелі повели мову про Віталія Кличка, боксера-чемпіона. Одна шановна жінка сказала, що В. Кличко є добрим спортсменом, але бути президентом не може, бо не має досвіду. Я сказав, що В. Кличка знає увесь світ, він бував на різних імпрезах в усьому світі, володіє чужими мовами, зокрема англійською. Кар'єру він зробив своєю працею. Він – один з найпопулярніших політиків в Україні. За два місяці він створив організацію, яка здо-

була поважне місце у Верховній Раді. Та ще й дав їй влучну назву УДАР, бо в Україні Дмитро Табачник, Петро Симоненко та інші ренегати заслуговують тепер лише на удар. Звісно, не фізичний, а політичний.

Як член Пласту хочу привітати В. Кличка пластовим кличем „Готуйсь!“ і другим кличем – „Сильно, красно, обережно, бистро“ (СКОБ), бо усі ці риси чемпіон має і готовий йти у президенти.

Василь Пелешук,
Бріджпорт, Коннектикат

української мови. А Росія твердить, що української мови немає, що вона є тільки діалектом російської мови.

У світовій історії жодна мова не зазнала такого страшного нищення від сусідів-ворогів, як українська. Унікальне за своїм цинізмом явище світового масштабу – нищення української мови.

Так званий „старший брат“, який упродовж віків тільки те й робив, що нищив чужі землі і цілі народи, з усією ненавистю накинута на українську мову, яка входить у п'ятірку найкращих мов світу, з

метою повного її знищення. Немає мови – немає нації. Немає нації – немає проблеми у захопленні земель, котрі їй належать.

Іван Лукачів,
Торонто

ЮРІЙ Б. КОРДУБА
Адвокат
Emphasis on Real Estate, Wills,
Trusts and Elder Law
Ward Witty Drive, P.O.Box 249, Montville, NJ 07045
Hours by Appointment! Tel. (973) 335-4555

Повідомлення!

Річні збори 194-го Відділу УНС „Свобода“ відбудуться у вівторок, 23 квітня 2013 року, о год. 4-й по пол. в приміщенні „Самопоміч“, 98 Друга Авеню у Нью-Йорку. Запрошуємо всіх членів до участі.

За управу,
Олександра Юзенів - голова
Оксана Лопатинська - секретар

ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ 113 ВІДДІЛУ

3 днем 1 квітня 2013 року, обов'язки секретаря 113-го Відділу перебирає новий секретар -

Джордж Канінгем

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу:

Mr. George Cunningham
601 Beech St.
Derry, PA 15627
(724) 694-2170

Інтенсивні Курси Англійської Мови

Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
“English through the Arts” - Центр Діяльності

Spanish-American Institute

служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.

215 West 43 Street, Times Square, NY 10036

Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922

Info@sai2000.org • www.sai2000.org

SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub

This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.
Registered by the Department of Education of the State of New York.

НА ТЕМИ ДНЯ: ШЕВЧЕНКІВСЬКІ СВЯТА

Російська тінь на Кобзареві

Сергій Зінченко

Пам'ятник Тарасові Шевченку в у Кривому Розі стоїть зажурений, а мені видається, що він не просто журиться, а навіть плаче, бо не може втрутитися своїм словом у те, що тут відбувається „на Вкраїні милій“.

Та і як можна не плакати, коли навпроти нього стоїть місцевий академічний театр драми та музичної комедії ім. Шевченка, а вистав українських авторів в театрі немає, зі сцени не звучить українське слово? Цього року управителі театру навіть репертуар на березень виписали російською мовою. А щоб оживити в пам'яті спогади про неволю Т. Шевченка в солдатчині, місцева влада під час покладання квітів до його підніжжя перегородила вулицю шергами курсантів

у чорних мундирах якраз на день його народження, 9 березня. За 10 днів перед цим міська рада на сесії прийняла рішення про засади державної мовної політики на території Кривого Рогу, за яким регіональною мовою стала російська.

За результатами останнього перепису 2001 року 79,9 відс. городян визнали себе українцями. Але не знайти бодай одне виробниче підприємство, де наради чи інші заходи проводилися б державною мовою! У Кривому Розі, третьому в світі за довжиною місті, є лише дві телерадіокомпанії – муніципальна „Рудана“ і державна „Криворіжжя“, а про незалежні взагалі не чути. „Рудана“ постійно „крутить“ радянські російськомовні кінофільми, а „Криворіжжя“ бореться з „націоналізмом“.

В газетних кіосках годі шукати

хоча б одну місцеву україномовну газету, хоча одна така газета справді є, але місцева влада все одно з усіх сил намагається її замовчати, і лише під загрозою журналістів оголосити протестне голодування відомості про газету виставили на офіційному сайті місцевої влади.

Міський голова Юрій Вілкул на прес-конференції в день прийняття рішення щодо мови підкреслив: „На мій погляд, депутати ухвалили практичне рішення. Для багатьох людей це просто зручно – звертатися зі своїми питаннями простіше і зрозуміліше“. Отже, зрозуміло, що українська мова щонайменше опиниться за, умовно кажучи, „вишиваними ґратами“. Бо з кожним роком усе „простіше і зрозуміліше“ буде спілкуватися владі російською мовою, а не турбуватися про розвиток і популяризацію української мови як державної.

При негативному ставленні місцевої влади до української мови,

чи вивчатимуть її діти належним чином навіть в українських школах? Тому журиться й мало не плаче Т. Шевченко на своєму постаменті, оскільки вже відчуває лиху долю української мови. На сесії міської ради з 90 депутатів прийшло ледь 70, а голос на захист мови був один-єдиний! І це при тому, що тільки представників демократичної опозиції за списком там мало бути не менше 12 осіб.

Падає тінь на великого Кобзаря від від шахтних копрів з зірками, які свого часу червоніли на „будьонівках“ тих бійців, котрі нищили підрозділи українських повстанців, убивали національних героїв, розстрілювали в таборах українську інтелігенцію і організовували голодомори українського селянства.

Сергій Зінченко – редактор газети „Промінь Просвіти“ в місті Кривий Ріг Дніпропетровської області.

У рядках Шевченка – не загроза, а порятунок

Світлана Орел

Шевченківські березневі дні в Україні озвалися парадоксальною і дикою забороною школярці на Черкащині читати вірш „Розрита могила“ в день пам'яті поета.

У Кіровограді теж сталася подібна подія. Напередодні дня народження Тараса Шевченка міська організація об'єднання „Свобода“ розмістила в інтернеті цитати Кобзаря. Була серед них і славнозвісна з „Заповіту“: „Поховайте та вста-

вайте, кайдани порвіте і вражою злою кров'ю волю окропіте“.

У газеті обласної ради та обласної державної адміністрації „Народне слово“, яку редагує голова місцевого „Русского блока“ Валентина Бажан, з'явилася колонка „Слово редактора“, де вона висловила обурення: „Свобода“, мовляв, має намір пускати кров росіян. Голова міської організації „Свобода“ Сергій Запорожан на сайті газети „Україна-центр“ дав відповідь заподадливій захисниці

національної меншини.

Дискусія розгорілась на сторінках „Народного слова“ та в телепрограмі „Ми“ Кіровоградської телерадіокомпанії. Позиція В. Бажан була шокуючою: як можна заперечувати, відкидати рядки пророка, які є у книгах, підручниках, які вивчають діти у школі, студенти вищих навчальних закладів, аналізують науковці, пишуть статті і книги.

Чи можна собі уявити, що у Польщі, наприклад, освічені люди, інтелігенція публічно дискутують, чи є провокацією якийсь гострий рядок Адама Міцкевича, пригаданий у дні пам'яті поета?

А чому ж і через століття ми знаємо ці рядки і навіть так гостро реагуємо на них? Бо Т. Шевченко писав правду. На той час іншого шляху визволення українців не було. Народ підняв ці рядки на високий п'єдестал. І ця шана випробувана часом і величезними злигоднями українського нації.

Геть абсурдні побоювання! І Шевченко, і всі нормальні україн-

ці ненавиділи і ненавидять не росіян, а загарбницьку, агресивну політику Російської імперії, яка, справді, завдала Україні зла більше, ніж будь-хто на світі. Т. Шевченко своєю правдивою полум'яною поезією руйнував її основи. Ось чому його так ненавидять продовжувачі цієї політики. Звідси і відомий сюжет Оренбурзького телебачення, за який російським колегам довелося вибачатись.

Російська імперія настільки зуміла накинути свої стереотипи тим, хто був вихований в її культурі, що їм просто не під силу мислити інакше. Шевченкові рядки руйнують ці стереотипи, і вони підсвідомо відчувають неспокій. Цей стереотип отруїв не лише етнічних росіян, а й безліч українців, які не можуть об'єднатися, аби здобутися на державну гідність, впевненість і добробут.

Мають вирости інші покоління, в яких ця отрута, сподіваємось, діятиме слабше. Шевченкове слово має стати для них еліксиром відродження. Тож в рядках Шевченка – не загроза, а порятунок!

Кіровоград

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

запрошує на конференцію

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ
РУХ 60-70-тих рр. 20 ст.

Програма

КРУГЛИЙ СТІЛ 1

Українська студентська громада і журнал «Нові напрями»

Учасники: Аніса Гандзя Савицька, Юрій Савицький,
Зоряна Ставнича
год. 3:30-4:10 по пол.

КРУГЛИЙ СТІЛ 2

Комітет оборони політичних в'язнів

Учасники: Адріан Каратницький, Маруся Проскурено,
Олег Колодій
год. 4:10-4:50 по пол.

КРУГЛИЙ СТІЛ 3

Політична і суспільна діяльність Романа Купчинського

Учасники: Богдан Витвицький, Стефан Вельгаш, Олесь Черін
год. 4:50-5:30 по пол.

Ведучий д-р Олександр Мотиль

В суботу, 20 квітня 2013 року
від год. 3:30-5:30 по пол.в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

Христос Воскрес!

Канадський інститут
українських студій – провідний
осередок українознавчих студій
поза межами України – вітає
українську громаду з Великоднем і
бажає усім щастя і радості, віри
і благополуччя!

Canadian Institute of Ukrainian Studies, 430 Pembina Hall,
University of Alberta, Edmonton, AB T6G 2H8 Canada
E-mail: cius@ualberta.ca; www.cius.ca
Tel: 780.492.2972 Fax: 780.492.4967

Українські громади вшанували Тараса Шевченка

Міжнародні Шевченківські читання

Денис Чернієнко

ОРЕНБУРГ, Росія. – 27 березня в залі засідань Обласної наукової бібліотеки відбулись II Міжнародні Шевченківські читання, які є продовженням ініціативи Посольства України в Республіці Казахстан та виконанням підсумкової резолюції I Міжнародних Шевченківських читань (16-18 березня 2012 року, Астана) щодо щорічного почергового проведення подібних заходів у Казахстані та Росії. Шевченківські читання були присвячені 20-річчю створення Науково-дослідної установи «Інститут Тараса Шевченка» (ІТШ).

Організували читання Орен-

бурзький державний педагогічний університет, обласна українська культурно-просвітницька громадська організація ім. Т. Шевченка, Наукове товариство українців ім. Т. Шевченка та інші – за підтримки Генерального консульства України у Нижньому Новгороді, Посольства України в Республіці Казахстан, Українського Конгресу Росії.

Науковий захід спрямовано на координацію зусиль дослідників та громадських діячів Росії, України та Казахстану з вивчення та пропаганди творчої спадщини Т. Шевченка, проведення культурно-просвітницької роботи у зв'язку з підготуванням до 200-річчя з дня народження Кобзаря.

У читаннях взяли участь наукові працівники, співробітники музеїв та бібліотек, керівники та активісти українських громадських організацій, які представляли Оренбург, Уфу, Самару, Казань, Саратов, Петрозаводськ, Владивосток, Київ, Львів, Полтаву, Астану, Актюбінськ – понад 20 осіб.

Головну увагу було зосереджено на історії та досвіді діяльності ІТШ, актуальних питаннях сучасного наукового шевченкознавства, міжнародного співробітництва до 200-річчя Т. Шевченка, використанні творчої спадщини Т. Шевченка в освіті та культурі, формах збереження та популяризації життя та діяльності Т. Шевченка на прикладі різних регіонів Росії та Казахстану.

Учасники читань зазначили, що ім'я Т. Шевченка є одним з націо-

нальних символів для 70 млн. українців, які живуть у всіх частинах світу. Воно означає спільність культури, повагу до рідної мови, шанування народних традицій, боротьбу проти несправедливості, свободу від рабства, волю до життя та духовну стійкість. Т. Шевченко є невід'ємною складовою і російської культури, оскільки більша частина його життя та творчості пов'язана з Оренбурзьким краєм.

Традиційне свято «Шевченківський березень» відбувається в Оренбурзькій області без перерви з 1977 року. Матеріали Шевченківських читань найближчим часом будуть опубліковані у вигляді окремої тематичної збірки. III Міжнародні Шевченківські читання відбудуться 2014 року в Казахстані.

Тарасове слово живе в Казахстані

Михайло Голованчук

ПАВЛОДАР, Казахстан. – Товариство української культури ім. Тараса Шевченка 20 років тому, при започаткуванні об'єднання, дало йому великого свого земляка. До 199-річчя від дня його народження було проведено тижневик «Шевченкіяна крокує Надіртишшям».

У світлиці-музеї Товариства було організовано книжкову виставку творів Т. Шевченка та творів про нього. А в актовій залі Будинку дружби відбувся підсумок конкурсу декламаторів Шевченківських

творів за участю учнів українського відділення Школи національного відродження ім. Каната Даржуманова та молоді Товариства. Переможцем конкурсу серед молоді стала 17-річна Марія Маслій, друге та третє місця посіли Настя Тихенко та Ганна Клочан. Серед дітей переможцем стала Уляна Миронець.

Голова Товариства, Заслужений працівник культури України Михайло Парипса вручив переможцям дипломи та цінні подарунки. В етері обласного радіо пролунала чергова радіопрограма Товариства «Українська родина», у якій йшла

мова про Тарасові шляхи, його вірші та пісні, написані на його твори.

У день народження Т. Шевченка в концертній залі Будинку дружби відбувся літературно-музичний вечір «Тарасова мова і пісня живуть в Надіртишші». На сцені був портрет поета, якого у 2002 році подарували павлодарцям його земляки з села Моринців. Вели програму Богдан, Вікторія Ярош та Олександр Холматова. Вітальне слово виголосив М. Парипса.

Виступили Український народний хор під орудою Петра Маслія, молодіжний вокально-інструментальний ансамбль бандуристів «Чарівні струни» та учасники дитячого колективу бандуристів «Промінь» під керівництвом Галини Григоріяди-Підлипної, переможці Шевченківського конкурсу декламаторів, дитячий вокальний гурт «Барвінок» та молодіжний вокальний колектив «Калинове намисто» під керівництвом Юлії Клочан, квінтет «Калинові грона», сестри Ліза Зверева, Юлія та Ганна Клочан, дует Ганни Єшмекової і Марії Маслій, солісти-ветерани пісенного мистецтва Анатолій Невмивака, Надія Місяць, Людмила Редеченко, Серік Аринов.

Природно вписалися у програму танці хореографічного колективу «Ми веселі українці» під орудою Уляни Дяченко. Пісенні твори, присвячені Т. Шевченкові, виконав вокальний гурт «Чорнобривці»

Вокально-інструментальний ансамбль бандуристів «Чарівні струни».

Юні декламатори творів Кобзаря Марічка Боброва і Миколка Овчинников в Павлодарі, Казахстан. (Фото: Рустем Ануарбеков)

разом з дітьми українського відділення Школи національного відродження. Заключним акордом свята став виступ збірного хору дорослих, молоді та дітей, котрі виконали пісню «На високій дуже кручі». Завершила програму пісня павлодарських авторів – поета Михайла Гапона і композитора Олега Ленського «Тарасова мова і пісня».

Вернісаж на Шевченковому святі

Світлана Глаз

ЄРУСАЛИМ. – В Українському культурному центрі, на вечорі 11 березня, присвяченому творчості Тараса Шевченка, залу прикрасили картини Софії Болсуновської. У її творчому доробку вже є понад 400 картин, які вона виготовила з мушлі, скла, злаків, морських камінців, навіть з корків від пляшок та формочок для цукерок. Все в її умілих руках перетворюється на квіти, птахів, риб, море, ліси. Світ її уявлень, здається, не має меж. Саме так з'явилися картини «Рай земний», «Ромашки», «Ватра», «Сонце», «Космос», «Червоне море».

Твори С. Болсуновської експонувалися не тільки в Ізраїлі, а й в Україні, де вона народилася і прожила багато років. Мисткиня за фахом – аграрій. Це завдяки їй зусиллям та умінню на вулицях, в парках та май-

данах Києва квітники створювали чарівні сюжети і малюнки.

Про свою творчість С. Болсуновська розповідає гарною українською мовою: «Картини народжуються самі в моїх руках. Спочатку я беру матеріали, з яких щось можна виготовити, тримаю їх в руках, складаю, рухаю ними. І раптом сюжет починає народжуватися, і тут підключаються мій розум та уява. Мої перші роботи з'явилися в Україні багато років тому і вперше експонувалися в Переяслав-Хмельницькому. Я народилася в селі Ташань цього району, а перші лекції художньої майстерності одержала від своєї сестри – Заслуженої художниці України Галини Самутиної. Завдяки їй світ побачив і чудовий альбом моїх робіт, виданий в Києві».

В Києві 1978 року відбулася перша спільна виставка творів сестер.

З 1996 року С. Болсуновська живе в Ізраїлі, де активно творить свої картини, складає мозаїку, співає в українському народному хорі «Мрія».

На Шевченковому вечорі присутні слухали доповідачів, але водночас дивилися на картини, де були пахощі калини, що розцвіла буйним цвітом, тихий шум Червоного моря з його підводним і кораловим світом, рай земний такий, яким відчувала його сама художниця з вічною непізнанністю райського буття.

«Зачарований картинами Софії Болсуновської, які стали окрасою українського центру. Я гордий за нашу Україну, що народжує таких талановитих людей, а її картини приносять задоволення своєю витонченістю, бездоганним смаком, відтінками фарб», – таку оцінку дав творам художниці радник Посольства України в державі Ізраїль Рустам Аждар.

Софія Болсуновська була картин на Шевченковому святі в Єрусалимі. (Фото: Марта Христова)

EARN MORE WITH UNA

ENSURE YOUR FAMILY'S FUTURE NOW!

Long Term Annuity Rates

3%*
5 year**

4%*
7 year**

5%*
9 year**

*All annuity rates are subject to change. Not available in all states. **Guaranteed first year rate.

Contact us:

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

888-538-2833 • Fax: 973-292-0900

www.UkrainianNationalAssociation.org

facebook.com/UkrainianNationalAssociation

- There are no administrative, sales, or maintenance fees
- 10% free withdrawal
- Only a \$1,000 minimum premium is required
- Surrender charges are waived during the following conditions:
 - Policy held until end of term
 - Terminal illness
 - Nursing home confinement
 - Catastrophic medical expenses

SOYUZIVKA HERITAGE CENTER

Tennis Camp

June 23-July 4

Kicks off the summer with 12 days of intensive tennis instruction and competitive play, for boys and girls age 10-18. Attendance will be limited to 45 students. Room, board, 24-hour supervision, expert lessons and loads of fun are included. Camp is under the direction of George Sawchak.

Tabir Ptashat

Session 1: June 23-29

Session 2: June 30-July 6

Ukrainian Plast tabir (camp) for children age 4-6 accompanied by their parents. Registration forms will also be appearing in the Svoboda and The Ukrainian Weekly in March and April. For further information, please contact Neonila Sochan at 973-984-7456.

2013 Summer Camp Information

Soyuzivka Heritage Center
P.O.Box 529, Kerhonkson, NY 12446

Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Academy Workshop

June 30- July 13

Vigorous 2-week dance training for more intermediate and advanced dancers age 16 and up under the direction of the Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Foundation, culminating with performances on stage during the Ukrainian Cultural Festival weekend. Additional information <http://www.syzokryli.com/>

Ukrainian Heritage Day Camp

Session 1: July 14-19 • Session 2: July 21-26

A returning favorite, in the form of a day camp. Children age 4-7 will be exposed to Ukrainian heritage through daily activities such as dance, song, crafts and games. Children will walk away with an expanded knowledge of Ukrainian folk culture and language, as well as new and lasting friendships with other children of Ukrainian heritage. Price includes kid's lunch and T-shirt and, unless noted, is based on in-house occupancy of parent/guardian.

Discovery Camp

July 14-20

Calling all nature lovers age 8-15 for this sleep-over program filled with outdoor crafts, hiking, swimming, organized sports and games, bonfires, songs and much more. Room, board, 24-hour supervision and a lifetime of memories are included.

Chornomorska Sitch Sports School

Session 1: July 21-27 • Session 2: July 28-August 3

44th annual sports camp run by the Ukrainian Athletic-Educational Association Chornomorska Sitch for children age 6-17. This camp will focus on soccer, tennis, volleyball and swimming, and is perfect for any sports enthusiast. Please contact sportsschool@chornomorskasitch.org for an application and additional information.

Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Camp

Session 1: July 21-August 3

Session 2: August 4-August 17

Directed by Ania Bohachevsky-Lonkevych (daughter of Roma Pryma Bohachevsky), this camp is for aspiring dancers age 8-16, offering expert instruction for beginning, intermediate and advanced students. Room, board, 24-hour supervision, expert lessons and plenty of fun are included. Each camp ends with a grand recital. Attendance will be limited to 60 students.

For applications or more info please call Soyuzivka, 845-626-5641, or check our website at www.soyuzivka.com

Ukrainian Cultural Festival at Soyuzivka

SAVE THE DATE for the biggest and the best Ukrainian Festival in the USA!

July 12-14, 2013

featuring spectacular stage shows - top name performers from around the world -
vibrant music & song - dazzling dance - unique arts & crafts -
delicious traditional foods - varenyky eating contests - tournaments - scores of vendors -
fun-filled activities for children - breathtaking mountain views -
friendly Soyuzivka hospitality & amenities (accommodations, tennis, Olympic-sized pool,
volleyball, restaurant dining) & much more...

For more information please visit us at www.soyuzivka.com
or contact us at soyuzivka@aol.com.

For vendor information please call (203) 274-5579

www.soyuzivka.com

СОЮЗИВКА

216 Foordmore Road
Kerhonkson, NY 12446
Tel. (845) 626-5641

Відвідайте нас!

МИСТЕЦТВО

Тарас Шевченко – устами юних студійців

Микола Галів

Уже декілька років поспіль Тарас Шевченко промовляє до широкої аудиторії Нью-Йорку пристрасною мовою талановитих акторів Української драматичної студії Народного артиста України Івана Бернацького, яка діє при Українській католицькій церкві св. Юра.

Ось і цього року, 10 березня, зала Народного дому була ущертъ заповнена учасниками. Серед них були високі гості – Єпарх Стемфордський Владика Павло Хомницький і Постійний представник України в ООН Посол Юрій Сергеев з дружиною Наталією.

Завдяки мистцеві Михайлові Барабашеві, майстрові з реквізиту Галіні Рідкій й організаційному директору в Анатолієві Рідкому зала візуально набула зовсім іншого вигляду. Цьому також посприяли світлові ефекти, за які відповідали Ніна Власова і Стась Терентьев.

З фронтальної стіни дивився Тарас Григорович, а знизу з-за дерева розлягався туман. Завершував цю гармонійну художню цілісність музичний супровід композитора Сергія Душенковського. Все це разом створювало істинно театральну атмосферу.

Саме на такому відповідному настроєвому тлі відбулось театально-музичне дійство „Там матір доброю мою...” – за безсмертною

поезією Т. Шевченка і під режисурою І. Бернацького

Творчий вечір парох церкви св. Юра о. Вернард Панчук розпочав молитовним вступом – псалмом Давида, Владика Павло провів молитву, а відтак могутньо прозвучало шевченківське „Як умру, то поховайте...”.

Надзвичайно актуальний прелюд до вистави у Шевченковому поклоні матері І. Бернацькому дозволило зробити його добре знання пострадянської ситуації в Україні. Як відомо, багато українців виїхало до країн Західної Європи, до США, Канади, Австралії, щоб допомогти своїм родинам, своїм дітям вижити. Добре знаємо, яке то „виживання” очікує дитину без материнської ласки...

Починається дія... З молодечим шумом-гамом на сцені з'являються члени популярної в українськму Нью-Йорку драматичної студії (Ірина Макарук, Оксана Вовк, Оксана Бавдис, Марія Пруська, Оксана Гап'юк, Роман Верхняк, Володимир Левицький, Сергій Тарновецький, Ксеня Качурак). Вдягнені, як звичайно одягається сучасна молодь, і всі з мобільними телефонами в руках – по черзі, на черемину хлопці і дівчата, через кордони й океани розмовляють з мамами... „Мамо, я люблю тебе, мамо, я скучаю за тобою, повертайся! Ми ждемо тебе! Мамо, я вже не дитина, я виріс... Мамо, я не бажаю ні компютерів, ні жодної техніки, хочу

Тебе бачити – приїжджай! Мамо я вже поступила на студії, тато сумує, нам тебе бракує...” Ця зворушлива, благально-розпачлива мова до матерів викликала в аудиторії сльози на очах.

Далі І. Бернацький, як майстер слова і тонкий психолог, пов'язав розпач української матері з епізодом поеми Т. Шевченка „Наймичка”: свою дитину знедолена жінка підкидає заможному бездітному подружжю, а сама стає їхньою наймичкою, щоб потай доглядати рідного сина. Роль наймички Ганни прекрасно виконала Людмила Грабовська. Зала притишенням віддіхом ловила кожне її слово, зокрема ці останні: „...Прости мене, мій синочку! Я... я твоя мати...”.

На рівні високого мистецького виконання була Христина Місюк у ролі Ганнусі, в поемі „Утоплена”. Тут поет створив контрастний тип жінки, показавши другу сторону медалі – грубість і безмежне самолюбство аж до позбавлення життя своєї дочки-красуні Ганнусі...

Завершенням двох протиставлених і зворушливих монологів з Шевченкових поем був блискучий дует до поеми „Відьма”, у виконанні режисера вистави І. Бернацького і Л. Грабовської. „Циган” І. Бернацький, у білих полотняних штанах і білій сорочці, в солом'яному брилі сидить під деревом і непомітно споглядає на красиву пишно одягнену „відьму” – Л.

Грабовську. Це складна поема, у якій знову іде мова про долю жінки-матері, покинутої з дома дітьми-байструками, Наталею й Іваном. Подія розгортається навколо циганського табору. Відьма розповідає про своє безталанне життя, а циган слухає і час до часу вставляє влучні, нерідко саркастичні репліки. Поема закінчується знаменними словами:

*„Люди добрі і розумні
Добре її знали,
І все таки покриткою
І Відьмою звали”.*

Між монологами і дуєтом милозвучно вписувався молитовний спів вже відомої з попередніх вистав солістки Люби Щибчик...

Повноту сценічного дійства довершив український славень „Ще не вмерла...”.

Рефлектуючи над почутим і побаченим, неможливо не повторити епітетів, котрих український світ вживає щодо поезії Т. Шевченка: геніальна, безсмертна, вічна, незабутня, і т. д. Жоден не є перебільшенням. Минули століття царату, десятиліття комунізму, розпались імперії, а Т. Шевченко залишився живою і непроминальною величиною.

На закінчення на сцені знову з'явилися з мобільними телефонами і окликами актори драматичної студії на чолі з І. Бернацьким. Виконавцям вручали оберемки квітів, зблискували фотоапарати. Оплескам не було кінця...

Нью-Йорк

З-за Дніпра до Гадсону слова прилітають

Сергій Панько

Тієї березневої неділі в залі Українського народного дому у Нью-Йорку глядачі почувалися як на борту міжконтинентального повітряного лайнера: присутні достоту ширяли на сьомому небі поетично-театрального дійства, усім єством „перевисали” до України. Думка була одностайна: вихованці режисера, Народного артиста України Івана Бернацького з року в рік оперують дедалі вищими мистецькими інтегралами. У трьох монументальних шевченківських творах акторами досконало розкрито мотив трагічної долі української жінки-кріпачки (а нині й жінки-заробітчани: гомотента, – оце так слівце!).

Добре, що завдяки студійцям багатьом з нас, „не в Україні сущим”, далеко від дому, „є з ким поплакати, з ким поговорити”... Емоції визначалися самою темою спектаклю. Та якби виставу було названо трохи інакше, наприклад: „І буде син, і буде мати, і буде правда на землі...”, то це дозволило б цілком зберегти її зміст, але змінити кут зору на більш оптимістичний. Під враженням у різні часи та в різних діяпорних центрах бачених шевченківських програм завжди розвиднювалося: творчість Тараса Шевченка набагато ширша за здавна наголошувани мінорні переживання соціально знедолених. Значно більшу частину посідають мотиви національно-визвольної боротьби, протесту, непримиренності до „ворогів лукавих”. Своїм „Заповітом” „І мертвим, і живим...”, іншим творами Кобзар будить непокору, непримиренність до неправди і зла. А надто нині, у дні небезпеки, якої давно не знала Бать-

ківщина. Новітні „розкошні” господадарі з „окраденої” ними України „кров, як воду точать”, „стару матір дітей доглядати навчають”, „дурять брата сліпого”, „а ще до того й історію нашу нам розказують”... Звісно, „по німецькому (читай: табачному!) показу”.

Магія поезії доходить до серця кожного, і серця гартує. Через серце слухача чи читача поети транслиують у суспільну гущу дух спротиву, готовність іти на про, – бо ж „то не просто мова, звуки...”. Звуки, що в сенсі Лесиних слів „твердіші од криці”. Хтозна, чи в мить причащення поезією не сидить серед слухачів поряд з батьком чи матір'ю майбутній провідник, що йому випаде гуртувати та вести за собою захисників України. І належні слова в належну мить дадуть життєдайне щеплення. Маємо приклади сусідніх народів: жодне шкільне дійство в Угорщині не обходиться без деклямації „Національної пісні” Шандора Петефі, шестирічний поляк майбутній по складах вичитує зі свого мбкварика, що його „знак” – орел б'ялий...

Що ж важливіше для юнака чи юначки в залі: оплакувати наші втрати та невдачі (роззброєння перед боем?), чи на хвилі емоцій гострити рефлекси на відсіч сусідонькам, „тим добрим людям, що знайдуть тебе всюди”? Відсіч неконче на полі битви: лінія протистояння якраз найчастіше проходить в умах, через буденні явища щоденного життя. І хай виростають нові національні пророки: харизма, сила і зброя підхопленого ними слова може бути ефективніша за зброю військову. Про це добре знали більшовицькі диктатори, залучивши проплачених публіцистів

(Ілля Еренбург) та авторів текстів пісень (Василь Лебедєв-Кумач). Тож не „завдаваймо словами жалю”, а ще – уникаймо оголошень про шевченківські читання в пресі з неодмінними зображеннями прибитих горем жінок, вагітної Катерини, розгубленого батька тощо.

І замість розчулюватися, нехай тонкосльозі випрошують плечі. Нехай не зволожуються, а палають їхні очі. Суголосо молитвам перед імпрезою хай лунають та відлунюють у залах, аж поки самі не стануть молитвою, крилаті шевченківські, єдині для всіх українців слова. Слів таких у кобзаревій спадщині „як зірок у небі: „Було колись — в Україні / Ревіли гармати; / Було колись — запорожці / Вміли панувати” („Іван Підкова”); „Тільки ворог, що сміється.../ Смійся, лютий враже! / Та не дуже, бо все гине,— / Слава не поляже...” („До Основ'яненка”); „Правда, мудрі! / Спасибі за раду. / Теплий кожух, тільки шкода — / Не на мене шийтий, / А розумне ваше слово/ Брехнею підбите./Вибачайте... Кричить собі, / Я слухать не буду...” („Гайдамаки”), „Страшно впасти у кайдани, / Умирать в неволі, / А ще гірше — спати, спати / І спати на волі” („Минають дні, минають ночі...”), наводити можна ще довго.

Чи багато учорашніх школярів активно пам'ятають ці та подібні рядки зі скарбниці „Кобзаря”? Про це ми не знаємо; натомість, шкільні матуранти добре пам'ятають таке: „Якби ви знали паничі / Де люди плачуть, живучи, / ... Я в хаті мучився колись, / Мої там сльози пролились...” і т.д. або: „...Неначе люди подуріли, / Німі на паничину ідуть / І діточок своїх ведуть! / І я, заплакавши, назад / Поїхав знову на чужину” („І

виріс я на чужині”); „Душе моя убогая, / Чого марне плачеш, / ... хіба ти не бачиш, / Хіба ти не чуєш людського плачу?” („Гайдамаки”); „Поплакала стаєра мати / Та й стала ридати” („Сова”) тощо.

Запорошено очі таки добряче, бо й у поетичних кльобах мимоволі рекомендуємося (а відтак із масової преси пасажир нью-йоркської підземки вичитує): українці – знедолені паупери, які „плачуть живучи” і т.ін. Чужомовна преса нехай радше розпрозорює Тарасову непокору, несприйняття деспотії, його непохитну віру в українського „Вашінгтона з новим і праведним законом”... На рецитаціях наголошуймо на волелюбних, „антивізантійських” шевченкових поезіях. Це буде доброю популяризацією щойно виплеканих нових високохудожніх перекладів шевченкової музи на англійську мову, частину яких минулого року заходами Наукового Товариства ім. Шевченка було представлено американській публіці.

До 200-літнього ювілею Тараса Шевченка зосередьмося на оспіваних Кобзарем переможних битвах українського лицарства. Та й назва вистав хай буде більш промовистою: „За святую правду, волю...”, „Караюсь, мучуся, але не каюсь...” або „Грай кобзарю: наша дума, наша пісня не вмере, не загине...” Можливо, варто не обмежуватися тільки шевченковою творчістю, а знайти спосіб включити до святкових програм, наприклад, як давні, так і зовсім вчора написані й опубліковані патріотичні вірші Дмитра Павличка, завжди актуальні твори Василя Стуса, Івана Світличного, інших українських поетів-борців. Найвищий час з усіх сцен, на повний голос, декламувати протестні поезії всупереч усім неситим

(Закінчення на стор. 13)

У СВІТІ ПОЕЗІЇ

Ліричне розплітання життя Ярини Брилинської

До редакції „Свободи“ надіслали зі Львова поетичну збірку Ярини Брилинської „Розплітання життя“, яка вийшла друком в католицькому видавництві „Свічадо“ 2012 року. Вступне слово до збірки написав відомий український поет Василь Герасим'юк, ілюстрував книжку Левко Михалевич.

В. Герасим'юк народився у Казахстані, куди більшовики вивезли його гуцульську родину на „вічне поселення“. Але родина повернулася у рідне Прикарпаття. В. Герасим'юк став філологом, редактором, ведучим літературних телевізійних програм, але передовсім – поетом, співцем рідної землі.

Я. Брилинська народилася у Львові. За освітою – філолог. Працює у видавництві „Свічадо“ редактором. Нижче вміщено вступне слово В. Герасим'юка до збірки і кілька поезій Я. Брилинської.

Розплітання свого життя

Василь Герасим'юк

Мене тоді вже не називали молодим поетом, коли я написав вірш „Розплітання Молодої“, хоч саме цей обряд гуцульського весілля глибоко хвилював мене ще в час найперших віршів. Наче мить найбільшої повноти життя і водночас незбагненного смутку. Надто щемлива мить.

В одному з віршів Ярини Брилинської прочитав:

*щоб сплести тобі життя
я потай розплела своє*

Тут зовсім не йдеться про весільний обряд і про розплетені коси Молодої, але тут – метафора самої поезії. Без такого „розплітання“ краще не братися до віршів.

У Ярини Брилинської є молодша сестра Надія, яка також дебютує як поетка, і в них є дещо спільне, але коли над суходолом перша піднімає музику, тоді перед очима тільки стихії-вітрові, а коли піднімає слово, яке шукаєш не рік, не два, не три, то перед очима – візерунки земних шляхів. Вони добре проглядаються, коли

*стою
на сороковому поверсі
свого земного життя*

Довгі пошуки слова виводять на різні екзистенційні поверхи, але в чому біда поетичного „розплітання“? На кожному поверсі – який би краєвид не відкривався – завше як уперше: жодного тобі навику, жодної підказки... Вже не говорю про те, що слово чимдалі набирає вибухової небезпеки, якщо довго не висловлюване. Що це таке?

*ладунок тротилу
у власному тілі*

Не менше і не більше. Я не знаю, чи Ярина Брилинська давно (і як давно) пише вірші. Драматизм і нерви письма не мають терміну давності, як не має жодного терміну жадоба гармонії. Тим більше, що ніде „босоногого дитинства“. Натомість – „босе серце“. В такому випадку усе можна сказати одним рядком:

Я стала старшою ще на один вірш...

Коли мене ще називали молодим поетом, а це було в „зеніті епохи застою“, якщо таке взагалі можливе, запам'ятались відтоді рядки:

*Недорого, дівчино, зовсім недорого:
За пісню цю віддано душу одну.*

Ярина Брилинська

Ярина Брилинська

*клубочком у горлі
несказане слово
ладунок тротилу
у власному тілі
блукаюча куля
у пошуках цілі
сльозливої солі
кусок скам'янілий
ковтати клубочок
згорнути неспокій
осіннього сумніву
викласти гори
палити і димом
пускати у вирій
багряного болю
хмаринки прозорі*

*Перемовчу своє „але“,
Переболю твоє „напроти“,
Куточком усміх упаде
І зазвучать печалі ноти.
Сторуких буднів німота
Прикриє подивом мовчання,
А тиша довга, як сльота,
Наповнить мудрістю чекання.
Не поскладаються слова
У рамки, створені не нами.
Для вічності, що промина,
Душа напише епіграми.*

*Феніксом,
Феніксом,
Будь собі, дівчинко,
З крилами-мріями
Геть обгорілими.
Із асирійською
Вдачею блудною,
З духом безсмертя
І дивною формою
Полум'я вічного.
Будь собі, дівчинко...*

*По-філософськи, просто так, по-мудрому,
Діалектично-правильно довершена,
Стою собі серед юрби опудалом –
До мінімуму суть моя применшена.
Зліпила собі казочку, як прихисток,
Уявний світ маюю в підсвідомості.
Тавром на серце ліг печальний відбиток,
Душа шукає стану невагомості.*

*В горнятку спить зелений чай з мелісою,
У кошичку зефір лежить неторканий.
Щось сховане за радості кулісою,
Вогонь в серцях палає неприборканий.
Мереживом зітхання вечір витканий,
Хтось стукає у стіни, наче з розпачу.
І місяць-князь, здивовано-розхристаний,
Вдивляється в зіниці аж до несхожу.
У сні приходять з'яви – я милуюся
Уяви власної творіннями прозорими.
Що сніг у жовтні – зовсім не дивуюся:
Розв'язую рівняння з невідомими.*

*Не треба слів – лиш музика і дотик...
Бринить душа тоненькою струною.
Свої думки я поскладаю в ноти –
Хай заспіває потім хтось зі мною.
Хай хтось зі мною думає і мріє,
Радіє дням нанизаним на вічність.
І яблуками небо хай засіє,
Бо все що є в нас – це лиш часу плинність.
Хай хтось зуміє так, як я сміятись
З чиєїсь фрази, зроненої в тишу.
Не хочу сліз, я вчуса не боятись,
Невпевненість в минулому залишу.
Розквітне мить, окриляється бажання,
Мелодію гітара прошепоче...
І знаєш... я втомилась від змагання...
Я просто так... Твоєю бути хочу..*

В Україні...

(Закінчення зі стор. 1)

ки Юлію Тимошенко і Юрія Луценка.

Може, вона берегла силу й енергію на те, аби збудити і вивести на майдани все суспільство на останній, рішучий бій? Дай то, Боже! Але наразі зло діє швидше й активніше, а добро ніби соромиться показати свої кулаки. Й ось так виходить, що провадна парламентська більшість і опозиційна меншість не дуже різняться між собою. „Нинішнім провідникам опозиції вигідно вести бої на відволікання, але програвати битви. Поки що вони більше зайняті змаганням поміж собою: хто вийде з Януковичем у другу туру, хто першим заблукне трибуну, хто голосніше крикне на мітингу. У висліді перемога кожного з них відсувається до 2019 року...“, – пише в „Коментарях“ політичний аналітик Віктор Шлинчак. І робить такий висновок: „Україні потрібна нова опозиція – з ідейним стрижнем і чітким пляном дій, з чистими і добросовісними людьми, котрі бажать країні здорових змін“.

Чи не правда – оце „з чистими і

добросовісними людьми“ кидає деяку непотрібну тінь на опозицію, адже знаємо, що у її складі є такі люди, є. Але є й інші. Саме того дня, 4 квітня, коли „регіонали“ разом з комуністами відверто стали на антидемократичний шлях, з опозиційної „Батьківщини“ вийшло аж чотири депутати. „Регіонали“ потирають руки і передбачають, що „Батьківщину“ невдовзі залишать щонайменше ще 20 депутатів. І хіба дивно? Бізнесмени в опозиції – це не та категорія людей, котрі здатні на ідейні битви і на самопожертви. А крім цього, на нові підкупи олігархи не пошкоднують нових сотень мільйонів доларів.

Остання з низки неприємних новин: навіть Анатолій Гриценко, голова „Громадянської позиції“, оголосив про свій намір вийти з „Батьківщини“ – у знак незгоди з Арсеном Яценюком, котрий, мовляв, не прислухається до думки рядових членів опозиції. Невтралізувавши А. Яценюка, влада, як припускають експерти, буде влещувати Віталія Кличка як найпоміркованішого опозиціонера, відтак почнеться тотальна інформаційна війна на знищення тягнибоківської „Свободи“ – однією виразно проукраїнської ідеологічної сили у Верховній Раді.

З-за Дніпра...

(Закінчення зі стор. 12)

„тютюноводам“ та „торквемадам“. Бо ж вірші пишуться не для того, щоб залишатися на полицях в ошатних палітурках дедалі досконалішого друку, – вірші творяться, аби будити живих, а відтак і тих, можливо ще „ненароджених“!

Нью-Йорк

LAW OFFICES OF ZENON B. MASNYJ, ESQ.

In the East Village since 1983

Serious personal injury, real estate for personal and business use, representation of small and mid-size businesses, securities arbitration, divorce, wills and probate.

(By Appointment Only)

29 EAST 7th STREET
NEW YORK, NEW YORK 10003
(212) 477-3002

МАРІЯ ДРИЧ

Ліцензований Продавець
Страховання Життя

MARIA DRICH

Licensed Life Insurance Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

26 Perrine Ave., Jersey City, NJ 07306

Tel.: 201-647-6386

e-mail: marijkauna@yahoo.com

ЮРІЙ СИМЧИК

Ліцензований Продавець
Страховання Життя

YURIY SYMCZYK

Licensed Life Insurance Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3055) • Fax: (973) 292-0900

e-mail: symczyk@unamember.com

ARKA

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: (212) 473-3550

УКРАЇНЬСЬКА КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

St. Vladimir's Ukrainian Orthodox Cathedral (Windsor) Ukrainian Self-Reliance Michigan Federal Credit Union **УСУУК** Cleveland Self-Reliance Federal Credit Union Ukrainian Future Credit Union

The Ukrainian Bandurist Chorus presents
THE SOUNDS OF SPRING
Songs of Easter, Shevchenko, and Nature

April 19, 2013
Windsor, ON
St. Vladimir's Ukrainian Orthodox Cathedral
2000 Tecumseh Road East
7:00PM

April 20, 2013
Detroit, MI
Sterling Heights Performing Arts Center
12901 15 Mile Road
6:00PM

April 21, 2013
Cleveland, OH
Cleveland Museum of Art Gartner Auditorium
11150 East Boulevard
2:00PM

Oleh Mahlay
Artistic Director and Conductor

For more information or where to purchase tickets visit bandura.org or call
Windsor: Ukrainian Credit Union Limited: 519.256.2555
Detroit: Ukrainian Future CU: 586.757.1960
Cleveland: Cleveland Self-Reliance FCU: 440.884.9111

ЛАУРЕАТИ ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ УКРАЇНИ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Економте гроші:
Переведіть баланс з Ваших кредитних карток з вищими відсотками на кредитну картку Visa® УФКС.

4.90%

Promotional
APR* on
balance transfers
for 12 months

AFTER THAT
a variable purchase
as low as APR* of

9.75%
to
12.75%

No balance transfer fees

*Annual Percentage Rate. Effective 1/15/13 to 7/15/13

APR річна процентна ставка. Пропозиція поширюється тільки на переведення балансу. Пропозиція дійсна з 1/15/2013 по 7/15/2013. Додаткова оплата за переведення балансу в період акції відсутня. 4.90% Promotional APR дійсна протягом 12 місяців, після чого змінна процентна ставка від 9.75% до 12.75% буде застосована до несплаченого балансу. Право членства вимагається.

UKRAINIAN **УКРАЇНЬСЬКА**
FEDERAL CREDIT UNION ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

60 Ювілей 1953 - 2013 Anniversary

MAIN OFFICE | 824 Ridge Rd East | Rochester, NY 14621 | 585.544.9518 | fax 585.338.2980

BRANCH ALBANY, NY SACRAMENTO, CA SYRACUSE, NY BOSTON, MA PORTLAND, OR BUFFALO, NY
OFFICES 518.266.0791 916.721.1188 315.471.4074 781.493.6733 503.774.1444 716.847.6655

www.rufcu.org 877-968-7828 Federally insured by NCUA

Федеральна Кредитова Кооператива СУМА

**Це найкраще місце для
збереження ваших ощадностей!**

Інтернет: www.sumafcu.org

**Прийшла весна! Не пропустіть
найкращий час інвестувати гроші!**

Ціни на нерухомість поки-що низькі. І наші відсотки також!
Криза минає. Купуйте нерухомість тепер, бо коли ціни зростуть,
заробите на різниці!

При 20% першому внеску
(Для вперше купуючих житло перший внесок становить 10%):

Незмінні ставки: на 10 років – **2.75%**; 15 років – **3.00%**; 30 років – **4.00%**

Плаваючі ставки: на 30 років з періодом 3 роки – **2.50%**; 5 р. – **2.75%**;

7 р. – **3.25%**

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA
E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936
E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг Велі

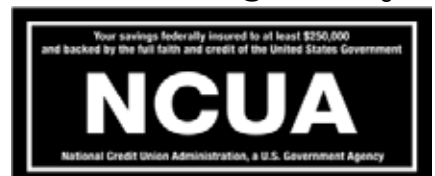
16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335
E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфордді

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246
E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677
E-mail: newhaven@sumafcu.org

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Квітень 2013 року, ч. 151

„Універсум“ показує стежку виходу з кризи

Думки після прочитання книги Олега Романчука „У пошуках універсуму“

Кожен з нас щось шукає. Мета у всіх різна – правда, свобода, гроші, щастя. Відповідно до предмету пошуків, кожен рухається у певному напрямку – йде прямо чи плутає манівцями, або ж просто кружляє на місці та бурчить на всіх і все, бо не бачить своєї стежки.

Найобразливіше у цій ситуації те, що шукане переважно знаходиться у нас під самісіньким носом. Так-так, все, що нам насправді потрібно – або поряд, або взагалі заховане у нас самих всередині. Там цілий світ, по якому кожен пройшов від сили кілька метрів, навіть не підозрюючи, який кілометраж ще попереду.

Тобто так виходить, що всі шукають в першу чергу карту від тієї землі, в якій закопані багатші скарби, аніж ті, яких шукав Джон Сільвер. Та навіть не у скарбах річ – мапа дає можливість підкорити цілий світ, який знаходиться у кожного всередині. Ви чітко знаєте свої можливості, таланти, здібності, маєте змогу оминати слизькі стежки як своєї свідомості, так і підсвідомості. Фактично тримаєте в руках путівник по самому собі. Але вся сіль в тому і полягає, що в кожному з нас є стільки протиріч, що вони просто роздирають людину зсередини. І найбільше прагнення як окремої особи, так і всього суспільства – це гармонія, злагодженість у всьому.

Тому все існує шукає цілий світ. Також і „Універсум“ – у пошуках універсуму. І шукає не просто цілісний вимір для існування, а для повноцінного життя.

Але тут одна хитрість: якщо довго не вдається щось знайти (а в даному випадку це насправді вічні пошуки), то це ж саме можна створити.

Саме цим і займається журнал політології, футурології, економіки, науки та культури „Універсум“ – він витворює (або принаймні багато років наполегливо старається) абсолютно новий вимір для життя українського народу. Для сущого нашої нації ось уже 19 років дбайливо, крок за кроком, публікація за публікацією,

будується новий, цілий і цілісний світ. З правильною, не перекрученою історією. З дієвою, боездатною, вишколеною армією. З розумними, думаючими і, що найголовніше, діючими людьми. З такими, які не лише розмірковують та розводять пустопорожні теревені, а кожне слово підкріплюють мудрим і виваженим ділом.

„Універсум“ демонструє найкращі політичні напрямки для держави, показує стежку, яка виведе країну з економічної кризи, світить ліхтариком під ноги, щоб хоч приблизно бачила Україна, у яке майбутнє прямує, до чого і куди котиться.

Старається, шукає, творить. Але... чи не марні зусилля? Чому хата і далі скраю, ще й обгороджена триметровим парканом, з-за якого боїмось носа виткнути? От тому і хворіємо косоокістю, от тому і не бачимо далі кінчика носа.

Все як завжди – найпотрібніше під носом, а ми заглядаємо за кучими воронами. Гордо вперши руки в боки, як мала дитина в крамниці перед гарною, але великою, складною і дорогою забавкою, міряємось схопити увесь світ. І не розуміємо, як те дитя, що не потрібен нам величезний цілий світ – досить свого, маленького, але цілісного, єдиного і нероздільного. Отакої маленької жовто-блакитної плянкетки у космічному просторі, яка хоч і невелика, зате своя. І до Сонця ближча.

„Універсум“ – у пошуках українського універсуму. І шукатиме довго (якщо не вічно). Доти блукатиме галактиками, поки не знайде клею, яким залле-зацементує порізані шматочки української нації в один-єдиний цілісний світ, який і стане землею обітованою для народу.

Панорамність мислення автора. В одній статті (візьмемо для прикладу матеріал „Україна: стан невизначеності і церебропатії“) не лише аналіз політичної, соціальної, культурної ситуації – тут маємо ще силу-силенну розгалу-

жень на різні дрібніші теми. І хоча це все переплутується між собою у досить-таки химерній послідовності, однак, залишається чітким і зрозумілим. І це не дивно, адже в автора не просто залізна, а бетонна логіка, яка густим розчином цементує кожну свіжу думку саме на тому місці, де їй і слід бути, не дозволяючи розбігатись-розтікатись папером. Була неймовірно вражена, коли в цій же статті автор поєднав Отелло, Арбеїна, Гамлета, Сталіна, Івана IV та собаку Павлова, майстерно провівши паралель між типами їхнього страждання. Зізнаюсь, довго сиділа і передумувала-пережовувала інформацію, поки не вдалось ковтнути та перетравити.

Абсолютно повний спектр робіт – від гострополітичних до культурологічних, кому що до смаку. Інколи складається враження, що авторові вдалось видресирувати свої ідеї, вони до нього ходять строем. По троє в рядочку. Чітко посортовані, на „перший-другий“ пороховані.

Найбільше приємно вражає чіткі порядок та „дисципліна“. Далеко не кожний творчий людині притаманний такий потяг до систематизації. Отож бачимо, що космодром для злету нації будується з дійсно якісних матеріалів. Таких, які стійко витримують будь-які натиски та вистоять перед атаками.

Нам поламали – тепер відбудуємо. Будуємо хоч і повільно, однак, на совість, без „стахановки“. І саме такі книги, як „У пошуках універсуму“, повинні закладатись у підмурівок нації розумних, талановитих і просто хороших людей.

Тетяна Павліченко

Щиро дякуємо за підтримку Фундації

Від часу появи попередньої сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви такі організації та особи:

15 тис. дол. – Галина і Олексій Воскобійники;

650 дол. – Фундація „Самопоміч“ в Чикаго для передплати журналу „Бористен“ протягом року для 30 бібліотек та установ України;

300 дол. – Іван Буртик для „Бористену“;

230 дол. – Іван Деркач для придбання високоякісних продуктів й доставлення видавництвом „Бористен“ потребуючій родині;

200 дол. – Леся і Богдан Чуловські для сиріт Дніпропетровська;

175 дол. – у пам'ять Галини Білоус – патріотки, члена Фундації, яка відійшла у вічність 13 січня цього року в Каліфорнії (склали пожертви члени співочої групи „Полтавчанки“, Лідія Ємець – 100 дол., Галина Норка – 50 дол. та Лідія Середа – 25 дол. після відслуження Панахиди в Українській православній церкві св. Володимира в Пармі, Огайо;

50 дол. – Пенсіон ім. Івана Франка на видання книги „Діяспора пам'ятає“;

40 дол. – Ярослав Меркело на передплату журналу „Бористен“ для одного читача в Україні;

20 дол. – Степан Ступак.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати видавництвам, пресі, сиротам та всім тим, що популяризують українську мову, культуру та історію!

В Огайо співали „Полтавчанки“

1961 року в Клівленді було створено співочий секстет „Полтавчанки“. До секстету увійшли Лідія Ємець, Галина Білоус, Галина Норка, Алла Галай, Лідія Середа і Світ-

лана Пулим. Перший виступ відбувся 17 листопада 1961 року в Школі українознавства. Публіка була захоплена. Проф. Леонід Бачинський сказав: „Це подих запашних українських садів, від них очей не можна відірвати“.

Пізніше кілька учасниць секстету виїхали з своїми до Каліфорнії й там в 1965 році створили квартет „Полтавчанки“, у якому співали Л. Ємець, Г. Білоус, Зіна Романюк та Марійка Сівак-Олійник. Деякі з „Полтавчанок“ є членами Фундації ім. Івана Багряного. На жаль, Г. Білоус відійшла у вічність 13 січня цього року.

Але її спів, як і голоси інших співачок не забули в Огайо і Каліфорнії.

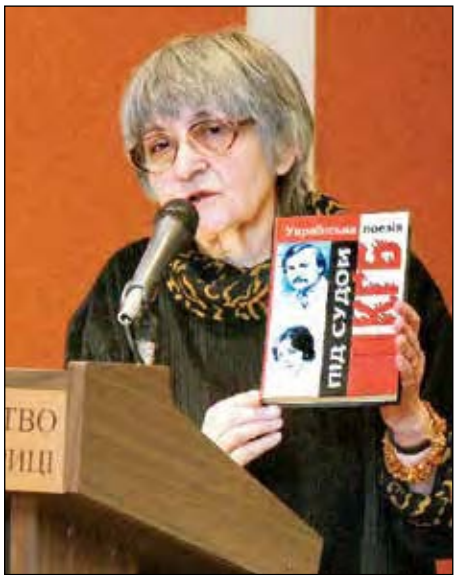
Членки співочого секстету „Полтавчанки“ (перший ряд зліва): Лідія Ємець і Галина Білоус, (другий ряд): Алла Галай, Лідія Середа і Галина Норка.

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation
811 S. Roosevelt Ave.
Arlington Heights, IL 60005 USA

Сторінку редагує Олексій Коновал.

НОВИНИ НАУКИ

Стефанія Гнатенко під час виступу в НТШ-А в Нью-Йорку. (Фото: Василь Лопух)

Хвилюючий спогад про дисидентів

НЮ-ЙОРК. – 9 лютого в лекційній залі Наукового Товариства ім. Шевченка відбулася зустріч з Стефанією Гнатенко – учасницею правозахисного руху в Україні 1960-1980-их років. На початку зустрічі модератор програми Василь Махно розповів про складний життєвий шлях прелегентки, а Світлана Махно декламувала вірш Ігора Калинця „Жінка неустанного милосердя“.

Коло тем, що їх торкнулася С. Гнатенко, охоплювало сумнозвісний „процес Ярослава Добоша“, події навколо намагання властей придушити видання „Українського вісника“, діяльність Української Гельсінкської Спілки.

Протягом зустрічі С. Гнатенко розповідала про епізоди з історії диси-

дентського руху в Україні, поділилася спогадами про особисті зустрічі з В'ячеславом Чорноволом, Атенією Пашко, Аллою Горською, Миколою Плахотнюком, братами Богданом та Михайлом Горинями, І. Калинцем, Валентином Морозом, Святославом Караванським, Ніною Строкатою, Зиновією Франко, російськими дисидентами Володимиром Буковським, Людмилою Алексеевою, членами Сахаровського комітету.

С. Гнатенко ознайомила слухачів з виданою нещодавно в Одесі книжкою „Українська поезія під судом КДБ: кримінальні справи Ірини та Ігоря Калинців“ (за редакцією Юрія Зайцева). Цінність цього видання в тому, що в ньому вперше друкуються протоколи допитів учасників пра-

возахисного руху 1960-1980-их років.

Присутні мали до доповідачки багато запитань, могли оглянути підготовану сином С. Гнатенко Назарем унікальну колекцію портретів роботи Валерія Гнатенка та документів, які висвітлюють рух Опору в Україні в 1960-1980-их роках. Особливу увагу привернули зразки поштової кореспонденції С. Гнатенко, вона зберегла листування з багатьма учасниками правозахисного руху.

У лекційній залі НТШ-А була виставлена унікальна колекція портретів роботи маляра-дисидента Валерія Гнатенка, документів та фотографій, які висвітлюють рух Опору в Україні 1860-1980-их років.

Пресова група НТШ-А

Соціолог поділився своїм досвідом

Сергій Панько

НЮ-ЙОРК. – 23 лютого в будинку Наукового Товариства ім. Шевченка відбулася доповідь київського вченого, доктора політології Володимира Кулика на тему „Поняття „національності“ та „рідної мови“ у незалежній Україні“. Доповідач є провідним науковим співробітником Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. Івана Ф. Кураса Національної Академії Наук України, зараз перебуває на стажуванні у Гарвардському університеті.

Модератор програми Василь

Лопух представив присутнім київського гостя, розповів про головні напрямки його наукової діяльності, відзначивши викладацьку роботу в Національному університеті „Києво-Могилянська академія“, Колумбійському та Стенфордському університетах.

На початку доповіді В. Кулик наголосив, що останні його дослідження підпорядковані удосконаленню теоретичної основи соціологічних опитувань. Доповідач зазначив, що у фінансовій підтримці цих досліджень важливу роль відіграє грант, одержаний ним у 2012 році

від Наукового товариства ім. Шевченка в Америці, і подякував за підтримку.

На думку В. Кулика, соціологічні опитування вкрай необхідні тому, що в питаннях визначення національної приналежності, у розумінні поняття рідної мови багато суб'єктивного, невиразного. В усіх подібних випадках дослідники спираються переважно на дані переписів населення, саме в цей момент фіксується національність та рідна мова мешканців країни. Недоліком абсолютизації даних перепису В. Кулик вважає ігнорування розбіжностей між відповідями, які люди, не особливо замислюючись, дають на запитання про свою національність та рідну мову, і реальними показниками, які – на основі спеціальних методик – можуть бути виявлені об'єктивно.

У поняття „рідної мови“ різні люди вкладають різний зміст, самовизначення носіїв мови засвідчує радше те, як люди самі про себе думають, хоча й під зовнішнім впливом школи, засобів масової інформації, батьків, друзів тощо. Загалом, на думку доповідача, у цьому питанні переважає уявлення про „біологічність“, позначається значний вплив „зовнішньої заданості“ національних ознак. Такі переконання зформувалися як наслідок доктринальної національної політики у перші десятиліття існування СРСР, коли адміністративними методами реалізувалася політика так званої „коренізації“ компартійного адміністративного апарату, в якому, згідно з уявленнями тодішнього керівництва, частка керівних кадрів повинна була відповідати чисельності населення корінної нації у тому чи іншому регіоні.

Суперечності у визначенні згаданих понять В. Кулик проілюстрував окремими даними переписів населення в Російській імперії 1897 року, СРСР – в 1959 році, в Україні – 1989 та 2001 роках. Однією з головних тез доповідача була думка про те, що всі ці терміни в уяві пересічних людей дуже залежать від зовнішніх обставин: фактору державної незалежності, панівних ідеологічних доктрин, соціальних умов повсякденного життя тощо.

З іншого боку, вважає В. Кулик, існує таке явище, як „покликання душі“: людина визначає свою національність та рідну мову, керуючись

Володимир Кулик під час виступу в НТШ-А.

суб'єктивними емоціями про „правильність“ чи „неправильність“ ситуації, яка складається в практичному житті. Тобто, за словами доповідача, „люди, хоча й у вільних від терору обставинах, не цілком вільні“.

Найцікавішою була та частина доповіді, в якій В. Кулик показував на екрані складені ним таблиці, за якими – на підставі проведених автором у лютому 2012 року соціологічних опитувань – можна було бачити, як з поняттям „рідної мови“ та „національності“ визначаються мешканці України різного етнічного походження, різних вікових категорій, і на які критерії вони при цьому спираються. „Рідну мову“ опитані могли визначати за такими, наприклад, критеріями, як мова батьків, титульна мова країни проживання, особисте ставлення до даної мови, ступінь знання цієї мови, мова переважного вжитку, мова національності даного індивіда тощо.

Крім даних суто індивідуальних опитувань, В. Кулик застосовував також методику так званих „фокус-груп“: інтенсивного обговорення даних питань у межах представницьких груп з 10-12 учасників.

Одним з головних висновків доповідача було експериментальне підтвердження позитивної динаміки змін у часі. Іншими словами, якщо відповіді представників молодших вікових груп відрізняються від відповідей старших, то за інших рівних обставин десь через 40-50 років ці відмінності нівелюються.

У який саме бік ітиме нівеляція: чи в бік посилення ролі української мови як мови повсякденного спілкування, чи в бік послаблення і без того не дуже міцних її позицій – питання залишається відкритим і залежить від чинників, далеких від суто лінгвістичних.

A Ukrainian Summer

Appears May 5, 2013, in The Ukrainian Weekly

✓ Learn about your heritage in Ukraine or North America ...

✓ Enjoy Ukrainian camp experiences near and far...

✓ Or just relax and enjoy the activities at the Soyuzivka Heritage Center...

What are you planning for your Ukrainian summer?

Read our special section for information from those in the know on the things to do and the places to go

Advertising Deadline: April 22

Editorial Deadline: April 22

WE INVITE READERS AND COMMUNITY ORGANIZATIONS TO SUBMIT ARTICLES, PLUS PHOTOS, ON UPCOMING SUMMER CAMPS, COURSES, WORKSHOPS AND OTHER EVENTS.

SEND EDITORIAL COPY TO:
THE UKRAINIAN WEEKLY
2200 ROUTE 10, P.O. Box 280,
PARSIPPANY, NJ 07054
OR E-MAIL IT TO:
STAFF@UKRWEKLY.COM

FOR ADVERTISING RATES
& INFORMATION:
CALL 973-292-9800 (EXT. 3040)
OR E-MAIL:
ADUKR@OPTONLINE.NET

THE UKRAINIAN WEEKLY

Терміново продається недорого кондомініум в місцевості Kerhonkson, NY. Три спальні, дві лазнички, дві кухні. Можливе проживання для двох родин. Тел.: 845-345-4640; email: ivasilatel@yahoo.com

Пошукуємо жінку по догляду за 3-річним хлопчиком у Bayside, NY. Українська мова обов'язкова. Власне авто бажане. Два дні на тиждень - у середу і четвер. Тел. 646-763-0045.

ПРОДАЄТЬСЯ
недобудований будинок в Україні, м. Львів.
Контактний телефон
502-753-9031 Марія

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

• Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
• Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
• Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ 645 W. 1st Ave. Tel.: (908) 241-2190 (888) 336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave Tel.: (973) 916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: (215) 969-4986 (215) 728-6040
---	---	---

LVIV EXPRESS
PARCEL SERVICES

1111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036

PACKAGES TO UKRAINE
BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ мінімум 10 фунтів	ЛІТАКОМ 2-3 тижні мін. 10 фунтів	ДОЛЯРИ Пересилка і доставка	ЕЛЕКТРОНІКА 220 V
-----------------------------------	--	---------------------------------------	-----------------------------

15 років в бізнесі чесно і добросовісної праці.
Полагоджуємо митні справи.
У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці.
Доставляємо пакки до України, Білорусі, Росії, Польщі, Естонії, Литви, Латвії, Словаччини.
Підбираємо пакки з дому безкоштовно.
Пересилка пакоч через UPS для клієнтів з інших штатів.
Call Toll Free 1-800-965-7262

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA
INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanalt@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на літовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$8	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.
* Додаткова оплата за доставку.
Існують певні обмеження.

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ - АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ЗАМОВЛЯЙТЕ
Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога
вміст пакунка:
борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
олія - 1 галлон, тушонка - 3 ф., селямі - 3 ф.,
родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

ДОСТАВКА ПАКУНКІВ З РУК В РУКИ

НОВІ КОРОТКІ ТЕРМІНИ ДОСТАВКИ ПАКУНКІВ В УКРАЇНУ
Літаком: 5-8 робочих днів
Кораблем: 3-5 тижнів

- Доставляємо літаком або кораблем в країни СНД
- Пересилаємо гроші за найнижчими цінами
- Доставка листів та пакунків з рук в руки
- Забираємо пакунки з дому

НАЙКРАЩІ ЦІНИ НА ДОСТАВКУ ПАКУНКІВ В ГРУЗІЮ ТА УЗБЕКИСТАН

- Доставка пакунків та вантажів з України в США
- Відправка автомобілів в контейнерах
- Розмитнення вантажів в Україні
- Професійна упаковка

ІНФОРМАЦІЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ:
www.Meest.us

МІСТ MEEST
1 800 288 9949

УКРАЇНА | РОСІЯ | БІЛОРУСЬ | МОЛДОВА | ЛИТВА | ЛАТВІЯ | ЕСТОНІЯ | АЗЕРБАЙДЖАН | ГРУЗІЯ | КАЗАХСТАН | КИРГИЗСТАН | УЗБЕКИСТАН

У глибокому смутку повідомляємо, що 19 березня 2013 року, проживши 63 роки, спокійно відійшов у вічність

св.п.

Юрій Гавриляк

Похоронні віправи відбулися в суботу, 23 березня 2013 року в Українській католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку. Тіло покійного спочило поруч його мамі на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Юрко був відданим сином та люблячим братом, який багато допомагав своїй родині та друзям. Табір св. Василя та українська громада займали особливе місце у його серці.

У смутку залишилися:

батько - Йосиф Гавриляк
сестра - Александра (Леся) Солук, її чоловік Любомир та діти Таня, Реня й Андрій
дальша родина в Америці та Україні.

Хочемо висловити нашу вдячність родині та друзям які взяли участь у відправах та поділилися теплими спогадами про Юрка.

Вічна йому пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо колишніх учнів шкіл Міттенвальдського табору та всю українську громаду, що 12 березня 2013 року відійшов у вічність довголітній член управи Зіздів Міттенвальдської гімназії

св.п.

Михайло Кومانовський

народжений в селі Бортники, Івано-Франківської області.

Управа комітету і все членство висловлюють щирі співчуття родині та приятелям покійного.

Вічна йому пам'ять

У першу болючу річницю відходу у Божу вічність нашого невіджалуваного Мужа, Батька, Діда та Стрийка

св. п.

д-ра Леоніда Мостовича

були відправлені поминальні Богослуження в:

- Соборі св. Андрія, Сілвер Спрінг, Мериленд
- Соборі св. Родини, Вашингтон, Д.К.
- Церкві св. Богородиці Морської Зорі, Понте Ведро, Флориди
- Церкві рідного села Малин на Волині, Україна.

Просимо згадати нашого дорогого Покійного у Ваших ласкавих молитвах.

Вічна йому пам'ять!

Дружина Оксана з Родиною

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА І СЕРДЕЧНА

Our services are available

anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)

UNION, NJ 07083

908-964-4222 • 973-375-5555

www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA

З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник

(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

СВІТОВА ЛІГА УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ

WORLD LEAGUE OF
UKRAINIAN POLITICAL
PRISONERS

LEAGUE MONDIAL DES
PRISONIERS POLITIQUES
UKRAINIENS

WLUP 43 St. Mark's Place New York, N.Y. 10003 USA Tel. (212) 544-0539 (212) 254 6473

Дорогий покійний Юльцю Чорній – турбото і втіхо душі моєї, (за Сковородою).

Розмова на віддаль з покійним Юліаном Чорнієм – це подібно до того, як музичний інструмент, якщо ми його слухаємо здалеку, здається для нашого слуху приємнішим. – так бесіда з відсутнім приятелем – другом покійним Юліаном Чорнієм, який по нашому світському численню „заскоро“ (20 січня 2013 року) покинув свою улюблену Родину і незраховану кількість приятелів, шанувальників твоїх добрих діл колись у наших старих Бродах, що тепер уже складовою частиною міста Броди. Колись у наші середньошкільні роки, крім науки, повні молодечої енергії, займалися і спортом. Чи були тільки глядачами нашої дружини копаного м'яча „Богун“ на його спортовій площі „в липах“, а також мандрівками до наших історичних місцевостей у Пліснеську, Підгірцях, до Білої Гори у Підлісся, Козацьких Могилах на Пляшовій біля Берестечка - місць наших поразок і слави та пошани наших Героїв, які віддавали своє молоде життя в обороні Рідного Краю, що вщеплювало в нас український патріотизм.

Друга світова війна, яку розпочали два імперіалістичні хижакі – коричневий і червоний - за багатства нашої землі та поневолення нашого народу, застала нас вповні насичених патріотизмом. Ми, молоді, найскорше відчували знущання окупантів над нашим народом і постановили стати на захист його прав. Бути господарем на своїй Прадідівській землі. Різні були тоді у нас пляни відносно методів захисту і прогнання окупантів, але ціль була завжди однакова – робити добро нашому народові.

З такими плянами: робити добро своєму народові, ми, ти Юльцю і я, Богдан, і багато наших друзів, шкільних товаришів з Бродів і Брідщини пішли у вир боротьби в обороні слави і честі нашого народу. Різними дорогами, але завжди для одної Шляхетної мети: здобуття і закріплення Української Самостійної Соборної Держави.

І хоч наші зусилля у визвольній боротьбі у Другій світовій війні здобути волю нашому народові не увінчалися сподіваним успіхом, бо завойовники були сильніші й жорстокіші, все таки, я вірю, що ми у свій час „стали волі на сторожі“ і проклали шлях нашим нащадкам до вимріяного ідеалу усього українського народу.

З відновленням Самостійної Української Держави на початку 90-их років минулого століття, ми з Тобою, Юльцю, і нашими ентузіастами брідчанами в діаспорі підтримали матеріально будову церкви Святої Теклі у Старих Бродах. Я хоч малою тоді сумою грошей (20 доларів), бо на другий день від'їздив до США, був першим жертводавцем на шляхетне діло (будову нової маєстатичної церкви Святої Теклі, бо стару дерев'яну спалили у Другій світовій війні). Зате Ти, Юльцю, був головним промотором збірки грошей (тоді 50 тис. доларів), яких із піддержкою праці місцевих активістів – Молодіїв та других, було здвигнуто, включно із розмалюванням, маєстатично оформленої Церкви Святої Теклі на Старих Бродах.

За Твої шляхетні вчинки (крім Церкви, ще й щорічні дарунки дітям Парохії в День Святого Миколая та другі добродійства), я прошу Всевишнього, щоби прийняв Тебе до Себе, туди, де Праведні спочивають.

Я також пишу цю згадку для полегшення прикрощів життя (знову ж за Сковородою). Тобі, дорога Філю, моя шкільна товаришко і усій Вш. Родині Чорніїв, з висловами найсердечнішого співчуття.

Богдан Качор.

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями,
що в неділю, 31 березня 2013 року
відійшла у вічність на 92-му році життя
наша найдорожча
Мама і Бабуся

св. п.

Олена Войтович з дому Вітик

нар. 8 травня 1921 в селі Михайлівці, Західня Україна.
Померла спокійно удома в Медисон, Висконсин у присутності дітей.

У глибокому смутку залишилися:

дочки	Ксеня Марта Анна
син	Мирон
внук	Тиміш Райт
внучки	Никол Лібман, Лія і Тесса Войтович
правнук	Джексон Лібман
правнучки	Брук Лібман і Сейді Райт

Замість квітів, рідні просять складати пожертви на Stefan & Olena Wojtowycz Endowment Fund of the Harvard Ukrainian Research Institute, 34 Kirkland Street, Cambridge, MA 02138.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною та знайомими
що в неділю, 7 квітня 2013 року, відійшла у вічність
приймавши найсвятіші Тайни, наша найдорожча
Мама, Бабця та Прабабця

св. п.

Марія Лозинська Чабан

нар. 25 серпня 1912 року в м. Тисмениці, Івано-Франківська обл.

Панахида відбулася в четвер, 11 квітня 2013 року, в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

Похорон відбувся в п'ятницю, 12 квітня 2013 року, з церкви св. Юра в Нью-Йорку на цвинтар св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Н.Дж.

У смутку залишилися:

син	- Богдан Чабан з дружиною Марією
внуки	- Роман з дружиною Феліситиною - Володимир - Мотря
правнуки	- Іванчик і Аня
братова	- Марія Лозинська
братанка	- Ляриса Кий з чоловіком Мироном і родиною
братанок	- Аскольд Лозинський з дружиною Роксоляною і родиною
родини	- Шпирків, Мартинців і Сплавників в США - Попадюків в Україні

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів просимо складати пожертви на церкву св. Юра в Нью-Йорку або на фонд Лозинських

В п'яту річницю відходу в Господню вічність
(18 квітня 2008 року) нашої найдорожчої
Матері, Бабуні і Прабабуні

св. п.

МАРІЇ ОЛЕНИ ХАРИНИ

з Фацієвичів

будуть відслужені Заупокійні Божественні Літургії

в Україні в:

- соборі св. Юра - Львів;
- катедрі Непорочного Зачаття - Тернопіль
- церкві св. Онуфрія - Львів
- церкві Преображення Господнього, Львів
- церкві св. Анни - Львів;
- церкві св. Андрія - Львів;
- церкві св. Пророка Іллі - Петрики
- церкві св. Миколая (Аскольдова Могила) - Київ
- церкві св. Василя Великого - Київ

в Сполучених Штатах Америки в:

- церкві Священномученика Йосафата - Філадельфія, Па.;
- церкві Священномученика Йосафата - Трентон, Н. Дж.;
- церкві свв. Петра і Павла - Бриджпорт, Па.;
- церкві свв. Петра і Павла - Джерзі Ситі, Н. Дж.;

Про молитви за упокій душі Покійної просять:

діти - Христя з мужем Богданом Сеніком
- Дзвінка з мужем Християном Кульчицьким
- Ростислав

внуки та правнуки.

Вічна їй пам'ять

З великим болем у наших серцях
повідомляємо українську громаду,
що 29 березня 2013 року,
відійшла у Вічність на 88-му році життя

Дружина, Мати, Бабуня

св. п.

Ірина Марія Джуль (Бліхар)

народжена в місті Тернопіль, Україна, у відомій
міщанській родині.

Похоронні відправи відбулися 3 квітня 2013 року
в Українській католицькій церкві Непорочного Зачаття ПДМ,
Гемтремк, Мишиґен.

Горем прибиті:

чоловік - Павло
син Андрій з дружиною Христіною і дітьми:
дочкою Марією з чоловіком Кристофером
Еберт, сином Степаном і дочкою Лізою,
дружина покійного сина Юрія, Лена
з дітьми, Максимом і Павлом

Просимо про молитви за упокій душі Покійної.

Вічна їй пам'ять!

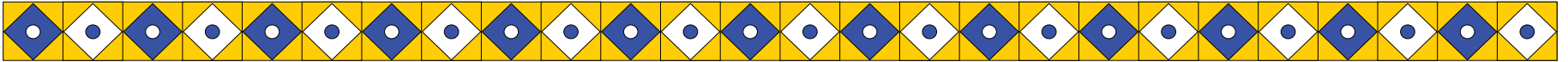
У вівторок, 26 лютого 2013 року, о год. 3:30 по
пол., на 93-му році життя, незабутній наш

св. п. Богдан Роман Яців „Білий Джек“

відійшов на останню мандрівку, на Вічну Ватру, після довгої недуги.
Залишив в глибокій смутку опору свого життя Іванку, дітей Анну, Андрія,
Руту і Данила, брата Юрія (Джіма) з родиною, 10 внуків та пластове з'єднання
„Ватагу Бурлаків“. Джек був одним з членів-засновників „Ватаги Бурлаків“ та
першим її Ватажком у 1946 році. Учасник Світового Скавтського Джемборі в
Парижі 1947 року та перший з Бурлаків що вийшов на найвищу гору Європи,
Монт Бланк, в 1947 році. Досвідчений в альпінізмі і скелодаженні, організа-
тор мандрівок і таборів в Альпах, Америці і Канаді. Він був один з ініціаторів
заснування Карпатської Полонини Бурлаків в Україні у 1991 році та допоміг
заснувати українську бібліотеку в Луганську. За фахом інженер машинобу-
дування, працював в Канаді в ділянці енергетики. Джек був надзвичайно
товариський і став прототипом Бурлаки, який був все доброї думки і якому
було „море по коліна, а Місисипі по кістки“. Джек був загально цінений і ша-
нований між Бурлаками, в Пласті та в суспільстві. Похоронений в понеділок,
4 березня, в Торонто, на цвинтарі „Prospect“ коло батьків.

Підпорі Іванці та цілій родині глибокі співчуття висловлює

Вкрита жалобою „Ватага Бурлаків“

Looking for your first home?

Ask about our first time home buyer program:

10% down

no PMI

3.75%*

25 year fixed rate

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian American community since 1951.

MAIN OFFICE: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

E-mail: Info@selfreliancenyc.org; Website: www.selfreliancenyc.org

Outside NYC call toll free: 1-888- SELFREL

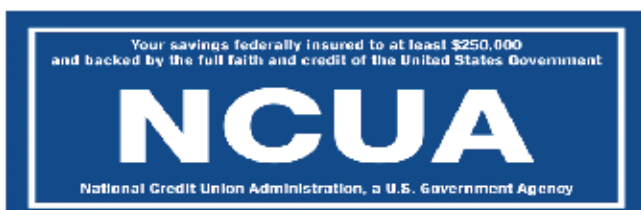
Conveniently located branches:

KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636

UNIONDALE: 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097

ASTORIA: 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458

LINDENHURST: 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989

*10% down-payment required; 1-4 family owner occupied first home; no points; no Private Mortgage Insurance required; no prepayment penalties; 300 payments; \$5.14 cost per \$1,000.00 borrowed for 25 year term period. Interest rate may change at any time without prior notice.

